

TRENER

časopis udruženja košarkaških trenera

OKTOBAR 2015, GODINA IX CENA 150 RSD 2 EUR 3,5 KM 100 DEN 25 KUNA

Težim putem do Ria

EUROBASKET 2015
FRANCE CROATIA GERMANY LATVIA

uz ovaj broj

Piva za sva vremena

dvadeset godina je (28. septembra) kako smo ostali bez, dovoljno je reći – Pive. Povoda da se u ovom broju podsetimo osnivača našeg udruženja je bezbroj. Piva, nažalost, nije dočekao pojavljivanje ovog časopisa, ali je on u njegovoj viziji sigurno postojao. Gotovo pri svakom razgovoru o Pivi ne izostane, sa žaljenjem konstatacija: Prerano nas je napustio. Međutim, ovu konstataciju je gotovo nemoguće bukvalno prihvatiti. Legenda o Pivi, u koju je zauvek otišao, živi. O tome, tek delimično svedoče sećanja u ovom broju Trenera, njegovih saigrača, učenika i vrsnih novinara – svedoka njegove kratke, ali specifične i prebogate trenerske karijere.

Nema utakmice, nema trenerskog susreta, seminara, nema priče o košarci a da se neko ne priseti Pive. On je i dvadeset godina posle smrti prisutan u našoj košarci. Prisutna su njegova razmišljanja o košarci za koju i sa kojom je živio. Bio je preteča novih ideja. Vizionar, zagledan u neku još lepšu i kvalitetniju igru između dva koša. Kako ga je Bog podario i drugim talentima, nad kojima je srećom košarka odnela prevagu, mogao je da svoje znanje, ideje i strategiju, kako da ih ostvari, približi svima oko sebe. Piva se poštovao, slušao, bezrezervno uvažavao. Jednostavno, bio je neponovljiva ličnost i košarkaški trener kome se verovalo, jer je i on imao poštovanja kako prema igračima početnicima, igračima asovima, kolegama tako i svim ljudima oko sebe. Bio je divan suprug, otac, brat, prijatelj.

Istina je da je Piva bio izuzetno harizmatična ličnost. Međutim, on je svoj ogroman autoritet stvarao radom, ličnim primerom. Svakom novom izazovu prilazio je iskrenošću i entuzijazmom početnika, bez obzira što je, neretko, kada je košarka u pitanju, bio gotovo decenije ispred trenutka u kome je živio.

Sve ono što je naučio, a vredno se i uporno usavršavao, nije bila tajna i znanje je nesebično delio sa kolegama i igračima koje je vodio. Međutim, sigurno smo ostali uskraćeni za neke nove, kvalitetne ideje koje bi se u njegovoj viziji stvorile.

Po mnogo čemu pripadao je samom vrhu naše trenerske elite, ali on sam se, iskreno osećao kao ravnopravan član svog tima. Taj autoritet, znanje i poseban šarm, dozvoljavali su mu da, u najboljoj nameri, u momentu, na treningu ili utakmici, napravi geg, šalu, duhovitu primedbu, a da se nikada niko na njega ne naljuti. I po tome je Piva bio, u najlepšem smislu te reči – čudo. Jer Piva je bio zahtevan trener, ali je bio uvek spreman da pruži više od sebe nego što traži od drugih.

Normalno je da su takvi ljudi, takvi stručnjaci u bilo kojoj oblasti – retki. Košarka je imala sreću da joj je Piva pripadao.

Zato legenda o Pivi živi i živeće. Piva se citira. Ili se događaji u vezi sa njim prepričavaju, da bi neupućen slušalac pomislio da se to desilo proteklog vikenda. Legenda o Pivi živi i kroz Memorijalni turnir koji njegov Radnički svake godine organizuje u ovo vreme. Tu je i naš časopis Trener, koji bi, da ga je Piva dočekao, svakako od njega dobio nešto novo i kvalitetno.

Legenda o Pivi živi i živeće, kroz nagradu za životno delo koje naše udruženje dodeljuje onima koji su dostigli vrh, a koja se, po legendi o kojoj govorimo, s ponosom zove: „Slobodan Piva Ivković“.

Tako je Piva, pored neizbrisivog i neponovljivog traga koji je ostavio u našoj košarci i na ovaj način ostao podstrek i inspiracija za sve one koji u košarci teže ka savršenstvu, ka legendi, ka besmrtnosti, kao što je to činio i učinio Piva.

Evropsko prvenstvo u košarci

Težim putem do Ria

EUROBASKET 2015
FRANCE CROATIA GERMANY LATVIA

kamo sreće da narednih 10-15 godina uvek igramo u završnicama takmičenja pa da jedna lopta odlučuje o prolasku u finale i medalji – ovako je selektor Aleksandar Đorđević sumirao dvonedeljni Evropski šampionat koji se po prvi put organizovao u četiri zemlje (Nemačka, Francuska, Hrvatska i Letonija), da bi se završnica odigrala u francuskom Lilu na fudbalskom stadionu „Pjer Monrua“, specijalno prilagođenom košarkaškoj igri. Time je selektor, praktično, dao i pozitivnu ocenu onoga što se dešavalo septembra 2015. godine, naše igre, plasmana. A mi, Srbi kao Srbi, uvek nezadovoljni, uvek u dilemama, kritikama, dobronamernim ili zlonamernim, upućenih selektoru, igračima, protivnicima, FIBA... I zaista, šta je tačno? Da li je ovo uspeh, neuspeh ili realan rezultat? Selektor kaže sledeće: „Mislim da smo odigrali jedan jak šampionat, ostavili jedan jako dobar pečat od početka do kraja. Momci su radili sve vreme odlično, imali smo problema sa povredama koje su nam, u stvari, na

kraju i oduzele energiju i svežinu neophodnu za finalne borbe. Bazične pripreme se i sprovode da bi se prošle u celosti i da bi igrači stekli kondiciju da bi u ovako dugačkom takmičenju u najvažnijim utakmicama imali dovoljno energije. To je bila, dakle, jedna objektivna poteškoća, ali mislim da smo tu, u vrhu, glavom i karakterom, da ćemo se narednih godina boriti za medalje, imamo dobro zajedništvo, dobru bazu, ali moramo da nadoknađujemo nedostatke koji su u najvažnijim utakmicama bili očigledni. To sve dolazi sa iskustvom, stepenice su i postavljenije tako da se ne preskaču već da se ide jedna po jedna i mislim da je ovo prvenstvo jako značajno za mlade igrače jer jedno je igrati utakmice u kojima pobeđuješ sa 10-15 razlike, a sasvim drugo igrati na jednu loptu, na pola koša i tražiti pobeđu. To je malo i stvar psihologije, individualne i grupne. Možemo biti zadovoljni, mada je logično da smo svi mi kao sportisti, prvi ja, razočarani što nismo osvojili medalju, ali ja znam da ćemo za dve godine na sledećem EP uzeti zlato i da ćemo sledeće

godine biti u Rio. Sa te tačke već sada krećemo i idemo ka tim ciljevima”.

Imalo bi tu, sigurno, još dosta toga da se kaže ali prilično tačna i realna ocena selektora. Podsetimo da je Srbija bila u najtežoj grupi, u Berlinu, gde se igralo mini Evropsko prvenstvo i da smo tu, neočekivano za mnoge, zauzeli ubedljivo prvo mesto, pobedivši Španiju, Nemačku, Island, Tursku i Italiju. Lepršava, efikasna, na momente egzibiciona igra u „grupi smrti“, donela nam je prvu startnu poziciju i lakšeg protivnika u osmini finala. Ovoga puta eliminacione borbe počele su odmah po završetku grupne faze pa je lakši protivnik sa osvojene prve pozicije bio izuzetno važan zadatak. Još nešto je bilo jako važno u celokupnom prilazu ovom prvenstvu. Prošle godine na Svetskom prvenstvu u Španiji, imali smo nešto lakše protivnike na početku pa je i forma bila tako tempirana, odnosno to je ostavljalo prostora da se tokom šampionata podiže forma kako dolaze sve teži i teži protivnici. Rezultat se zna, Srbija će četiri godine biti predstavljena kao svetski vicešampion. Sada se već na prvoj utakmici u Berlinu, koju smo igrali sa Španijom, kasnije i osvajačem evropske titule, moralo biti u top formi. Pa, protiv Nemačke, pa protiv Italije... Nije bilo prostora za postepeno ulaženje u željenu formu jer bismo u tom slučaju rizikovali i prolaz u dalju rāžđ takmičenja.

Stručni štab za 10

Ne libi se nikada selektor Đorđević da hvali svoje igrače. Oni su uvek prvi, najvažniji. Uvek ih stavlja ispred sebe, svu slavu prepušta njima, krivicu preuzima na sebe. Ali, pored igrača, veliku ulogu u prošlogodišnjem uspehu ali i sadašnjem dostojanstvenom predstavljanju svoje zemlje, imaju i njegovi pomoćnici na klupi: Miroslav Nikolić, Jovica Antonić, Goran Bjedov, a tu je bio i Milan Minić. „Stručni štab mi je za 10. Ne znam zaista kako bi se zahvalio tim ljudima koji su oko mene, koji znaju neke stvari i više i bolje od mene i koji su mnogo zaslužni zato što ovo sve već dve godine funkcioniše kako treba. Oni su moji saradnici, moji prijatelji i beskrajno im verujem i zahvalan sam im na svemu što su do sada uradili“ – istakao je selektor.

Koliko bi to bio hod po ivici provalije, najbolje svedoči primer sada već prvaka Evrope-Španije koja je bila na ivici ispadanja protiv Nemačke, ali je srećno okončala taj meč, i danas se šepuri s novom zlatnom medaljom

oko vrata svojih igrača. Mi nismo sebe dovodili u tu situaciju, protutnjali smo Berlinom, ali će se to kasnije, pokazaće vreme, odraziti na formu, kondiciju i kvalitet igre naših igrača. „Naša timska igra na kraju takmičenja nije bila na željenom nivou, mnogo smo se i psihički i fizički istrošili u grupnoj fazi, a jedan broj igrača nije prošao sve faze priprema i to je uticalo na nešto slabije partije pred kraj“ – objasnio je selektor i to stoji. Analize, pre svega njegove lične, pokazaće da li se ta forma mogla održati nešto duže, da li je bila tempirana u pravo vreme, da li, uprkos našem ubeđenju kako imamo „dugu klupu“, realno imamo zamenu za neke igrače ili oni moraju da igraju bukvalno svaku utakmicu 36–37 minuta da bi pobedili, a kada izađu nakratko, igra pada i protivnik dolazi do prednosti koju je posle teško stići. U svakom slučaju, kao najbolja ekipa, sa najlepšom igrom (ocena je bila mnogih stručnjaka), došli smo u Lil. Promena grada, zemlje, hale, termina... nešto od toga, sve zajedno ili nešto sasvim drugo kao da je presekle „Orlove“ i oni nisu više ličili na onu razigranu, maštovitu ekipu iz prvog dela. Protivnici u osmini finala i u četvrtfinalu Finska i Češka, uprkos ogromnom napretku u njihovoj igri, igračima koji im igraju u najboljim evropskim klubovima, velikoj ekspanziji košarke u tim zemljama, ipak, još uvek nisu na nivou Srbije, zemlje ogromne košarkaške tradicije, višestrukim prvacima sveta i Evrope (pod drugim imenom, doduše). Pobeđene su i Finska i Češka, ali već tu se videlo da je te lakoće u igri nestalo. Plasman u polufinale je bio realan odraz onoga što je do tada napravljeno. Očekivao se i taj, najvažniji deo šampionata, borba za medalje i direktan plasman u Rio na Olimpijske igre (samo finalisti). Očekivanja nacije bila su velika, igrača takođe. Kao da su svi već videli finale Srbija - Francuska. Da nešto neće biti kako treba u tom planu, videlo se već dan ranije kada je domaćin Francuska morala da se pokloni najboljem evropskom centru, jednom od najboljih i u NBA 35-ogodišnjem Paul Gasolu, koji je sa 40 poena razbio sva nadanja

Francuza da će pred svojim navijačima odbraniti evropsko zlato iz Ljubljane 2013. Onda je na red došla naša utakmica. Govorio je selektor Đorđević da je Litvanija košarkaška velesila, da je fizički izuzetno dominantna, jaka, ali mi smo se uzdali u svoj talenat i dotadašnje igre. Litvanci su vodili sve vreme. „prebili“ nas u igri, bili jači, brži, snažniji u kontaktima, nisu nam dozvoljavali da dišemo. Ne zaboravljamo, naravno, ni nepravедno poništen koš Markovića, ni poništenu čistu trojku Teodosića, ni brojne faulove koji nisu svirani, ni to što nam je sudio sudija koji je Španac, dakle sudija iz zemlje koja je u tom trenutku

već u finalu i koja čeka svog protivnika. Čudno je sve to bilo pa je s pravom izazvalo reakciju selektora na konferenciji za štampu po povratku u Beograd: „Znam sudiju, dobar sudija, malo tvrd ali ne mogu da objasnim kako on može da sudi nama polufinale. Nejasno je zašto se sportistima koji se isto spremaju i treniraju kao svi drugi, oduzima šansa da se bore za pobjedu.

Kvalitetno EP

Legendarni stručnjak Ranko Žeravica, osvajač brojnih medalja sa evropskih, svetskih šampionata i Olimpijskih igara, pomno je pratio proteklo Evropsko prvenstvo: „Ovo Evropsko prvenstvo je bilo jako kvalitetno. Čak jedno od najkvalitetnijih u poslednje vreme. Da bi se na takvom prvenstvu uspelo, potrebno je i vi da igrate kvalitetno. Imam utisak da ovaj tim još nije dostigao svoj zenit i da ima još dosta prostora za napredak“.

Moramo svi da budemo spremni za te stvari i da nam to bude dodatni motiv ubuduće“. I još otvoreno dodaje: „Nas ne vole u utakmicama za medalju. Njima ne odgovara da je Srbija u finalima jer od nas ne dobijaju ništa, ni finansijski, ni marketinški“. Hrabra, otvorena izjava selektora. Sigurni smo da tačno zna na šta misli kad to kaže. Ne zaboravljamo, dakle, sve te nepravde i čudne odluke ali nas to ne sprečava da priznamo (priznaje i selektor) da nas je Litvanija zasluženo pobedila i otišla u finale. Nekada, mnogo ranije, a i kada je on igrao, mogle su sudije da sude šta hoće, da „navlače“ za ovoga ili onoga koliko hoće, mi smo bili bolji od protivnika za 20 poena i tu je bio početak i kraj priče. Dva, tri koša mogu da ti uzmu, ali 20 ne. Već odavno nije tako i na to se moramo navići. „Samo na košarkaškom terenu, mi možemo da se borimo protiv toga. Samo stalnim boravkom u samom vrhu, mi možemo da predupredimo takve odluke“ – rekao je selektor. Očigledno smo suviše mali, siromašni i bez prevelikog uticaja da zaštitimo igrče i našu igru od mnogo moćnijih. I sam Toni Parker, najveća zvezda šampionata, čudio se neadekvatnom sudijskom tretmanu prema našem najboljem igraču i jednom od najboljih u Evropi Milošu Teodosiću. Sve to stoji, kao što stoji da u polufinalu nismo bili dovoljno dobri za nadahnutu i razigranu Litvaniju. Borba za treće mesto bila je kao borba sa vetrenjačama. „Ta utakmica je možda i najteža utakmica za treće mesto do sada. U Francuskoj, pred 27.000 ljudi, gde je sve bilo pripremljeno, čak i televizijski izrežirano. Mojim momcima ne mogu ništa da zamerim za to“. „Ne smem da vam kažem šta mi je rečeno posle utakmice za treće mesto. Biće još izvinjenja“. (Kao i posle svetskog prvenstva u Turskoj 2010. kada su čelnici FIBA priznali da je Srbija oštećena u polufinalu.) Ali i tu utakmicu, uprkos navedenim višim silama, nismo odigrali kako treba. Muški, jako, drsko, skoncentrisano. Ponovo besomučno šutiranje za tri poena i dosta promašaja, manjak snage kod glavnih igrača, problemi u skoku.

I do čega dolazimo – uspeh ili ne u ovom trenutku? Javnost je podeljena, kao i uvek. Stručnjaci takođe, mada je ipak više onih koji su zadovoljni plasmanom,

ne toliko igrom. Ne izbegavajući odgovor, priznajemo da ga je teško dati. Ovaj Evropski šampionat se ne može gledati odvojeno od borbe za odlazak na Olimpijske igre. Ukoliko ona bude uspešna, i ovo četvrto mesto biće uspeh. Ukoliko se ne završi kako svi priželjkujemo, brzo će se zaboraviti na majstorije Tea, Bjelice i drugova i večno žaliti za propuštenom prilikom u polufinalu. Zato je od izuzetnog značaja ono što će se dešavati u narednom periodu. Borba za dobijanje domaćinstva za kvalifikacioni turnir, temeljne pripreme, dopunska selekcija, angažovanje NBA igrača koji zbog pravila NBA lige će, najverovatnije, moći da se priključe reprezentaciji tek pred početak kvalifikacija i još mnogo toga na šta se mora misliti ako se želi u Rio. „Od danas je počela jedna ozbiljna priprema za kvalifikacioni turnir za Rio, to sve nas čeka na još jednom većem, ozbiljnijem putu i zadatku jer je to cilj naše reprezentacije, s obzirom da smo preskočili dve poslednje Olimpijade imamo veliku ambiciju tim povodom. Kada kažem da počinje rad na pripremama za kvalifikacije, ne mislim samo na trenersko-igrčke strukture nego i na sve ostale u Savezu jer je to naša dužnost i naš zadatak sa kojim smo i otpočeli ovu našu saradnju. Jednostavno, moramo još više da radimo, da imamo još više snage, elana, da budemo još jači pred protivnicima koji nisu samo na terenu“. Kada se budu iskristalisali uslovi pod kojima će ti kvalifikacioni turniri biti održani, kada se bude videlo ko će sve i gde igrati, biće mnogo vidljivije i naše šanse da se nađemo na najvećoj sportskoj manifestaciji sledeće godine. Do tada, slede individualne sezone za sve naše igrače i trenere, ali i analiza i preispitivanje da li je, šta i kako moglo biti drugačije. Nije dobro biti slep pred nepravdom na i oko terena, pred finansijski moćnim protivnicima, pred uticajem koji oni imaju u svetu košarke, ali nije nimalo dobro ni zatvarati oči pred sopstvenim slabostima, nedostacima i limitima. Naći meru između tih krajnosti uvek je bila mudrost koju će, sigurni smo, pronaći u sebi i selektor i igrači i odgovorni ljudi naše Kuće košarke.

Božidar Manojlović

Slovo o legendi koja živi 20 godina

Dragan Nikodijević, novinar

Vizionar sa Crvenog krsta

Voleo je za sebe da kaže „da je korov dobrih trenera, jer raste u napuštenim vrtovima“. Jedan od onih potpuno autentičnih, ličnih, a opet „vlasništvo“ svih kojima je košarka na srcu – Slobodan Piva Ivković. Stručnjak koji je među prvima „patentirao“ stručne seminare, kasnije nazvane akademijama, klinikama ili kako god još u staroj Jugoslaviji, ali uvek u službi napretka, razvoja „kraljice igara“. Između ostalog i zbog toga je Piva Ivković 1991. na Igmanu izabran za prvog predsednika Udruženja košarkaških trenera Jugoslavija (UKTJ, sada UKTS), da bi njegovo delo nastavio mlađi brat Dušan, a verni sledbenici bili Željko Obradović, Ivan Jeremić, Jovo Malešević, takođe ove godine rano preminuli dosadašnji čelni čovek struke Aco Petrović... Zato Nagrada za životno delo UKTS nosi ime svog prvog predsednika i jednog od idejnih tvoraca – Slobodana Pive Ivkovića.

A. Piva je rođen 4. avgusta 1937. u Beogradu, preminuo je 28. septembra 1995. takođe u Beogradu. Od prvog kontakta sa basketom sve do prerane smrti, uvek je bio u službi razvoja košarke. Gde god je bio, šta god je radio, Pivi nikad u prvom planu nisu bile titule, trofeji, medalje... Interesovalo ga je nešto drugo, nešto do čega se dolazi teško, nešto što neko ne može da dočeka za tri života. Jednostavno, starijeg od trofejne trenerske braće je zanimalo savršenstvo! Savršenstvo igre, ideje, igrača, savršenstvo košarke.

Uspevao je Piva nekoliko puta da to doživi. Prvi put se dogodilo to još u drugoj polovini 60-ih godina, kada nije imao ni 30 leta. Seo je na klupu tada silnog OKK Beograda i sa njim nastavio nit osvajanja trofeja. I da je tadašnja uprava imala malo više sluha, možda bi baš „klonferi“ bili prvi YU klub koji bi stigao u finale Kupa šampiona.

Drugi put je doživeo savršenstvo kada je od golobradih dečaka sa Krsta napravio šampionski tim, od koga se tresla čitava Evropa. I to ne zato što su postali prvaci Jugoslavije, osvajači YU kupa, polufinalisti Kupa šampiona i finalisti Kupa pobjednika kupova, već isključivo zbog prepoznatljive igre.

– Vežbali su sami i posle redovnih treninga. Njih, jednostavno, niko nije mogao da umori. Kada smo bili na pripremama, nadmetali su se u svemu: fudbalu, boksu, vaterpolu... Poznavali su se u dušu, a ja sam ih pustio da

razvijaju svoje specifičnosti. Bili su takmičari bez premca, nenadmašni tehničari. I, inače je moj stav da je trener potreban u meri da pospeši kreaciju svojih učenika. Nosioci igre i romantike „krstaša“ bili su Srećko Jarić, Tvigi Ivković i Milun Marović, posle Čosića naš najbolji centar svih vremena – pričao je Piva Ivković o najznačajnijoj generaciji košarkaša sa Crvenog Krsta, koju je on više nego uspešno predvodio sa klupe.

Trenirao je Piva pored Radničkog i OKK Beograda, MZT Skoplje, radio u Kuvajtu i Emiratom. Sa 32 godine iza njega su ostali najveći uspesi karijere. U reprezentaciji je, takođe, bio aktivan, malo je poznato da je trenirao jednu od najboljih jugoslovenskih generacija, tada juniore: Slavnića, Simonovića, Šolmana, Jelovca...

Pored činjenice da je uvek bio ispred svog vremena, odlično je poznao sve principe igre vrhunskih košarkaških kolega, bez obzira na geografske širine i dužine. Omljen mu je bio Džon Vuden, trenerska legenda, glavni trener univerziteta UCLA.

Veliki autoritet, znanje, prenosio je na mlade kolege, uvek je težio novinama i jedan je od prvih jugoslovenskih trenera koji je išao na školovanje u Ameriku. To nije čuvao za sebe, već je trenerska legenda Radničkog sa Crvenog Krsta, Slobodan Ivković, ulagao energiju i bogato iskustvo stečeno po svetu, da se osnuje Udruženje košarkaških trenera Jugoslavije sa znakom KSJ. Animiranje kolega, ukazivanje na značaj da je ustoličenje vrhunskog esnafa bitno za autoritet zanata kojim se bave, u zemlji i inostranstvu, urodilo je plodom. Dogodilo se to, ponovimo, na Igmanu 1991. Okupio je maksimalan broj trenera i doneta je odluka da se osnuje UKTJ pod okriljem KSJ sa sedištem u Beogradu. Za mnoge će zbog takve nepresušne strasti prema košarci i pozitivnog razmišljanja ostati nedostižan u svakom pogledu, pa se u njegovu čast organizuje i memorijalni turnir „Slobodan Piva Ivković“, ove godine i 15. put. Tako njegovi sledbenici žele da zauvek živi podsećanje na prvog predsednika Udruženja košarkaških trenera Srbije, inovatora koji je nesebično delio svoje ideje i znanja s kolegama.

Zbog toga je zanimljivo prisećanje Dragoslava Ražnatovića, koji mu je prvo bio saigrač, a zatim „učenik“ u Radničkom sa Crvenog krsta, na svog dugogodišnjeg prijatelja:

Slobodan Piva Ivković

– Piva je bio duhovit i lucidan, dete iz porodice poznatih intelektualaca. Pošto je bio veliki maštar takva je bila i njegova košarka. Učio je od Ace Nikolića i Ranka Žeravice, ali ih nije kopirao, uvek je bio originalan. Razvio je svoju košarkašku filozofiju. Mlađ je otišao u SAD na nekoliko meseci i za to vreme usavršio engleski i proučavao američki stil košarke kojim je bio opčinjen. Nova saznanja je kombinovao sa starim, stvorivši vizionarski pristup košarci. Zvali smo ga Džeјms Din zato što je bio zgodan, inteligentan, šarmantan...

Normalno, Ražnatović najviše priča o danima koje je na Crvenom krstu proveo „sa doživotnim tragačem za savršenom košarkom, vizionarstvom koje je Piva nosio u sebi“:

– Crveni krst je bio naš drugi dom i bitnija organizacija od svake druge ustanove, pa i od škole. Cela ta ekipa je bila iz okoline Krsta. Non-stop smo igrali basket. Tu su bili jaki i boks, rukomet, odbojka... Iz tog sportskog društva izraslo je mnogo asova. Radnički je tada bio društvo mladih koji su se družili i van terena. Preko leta smo imali dva treninga dnevno, a između njih smo igrali baskete na kojima je sve prštalo, pa smo ponekad i povređeni dolazili na večernje treninge. Piva je stvorio generaciju koja je bila

državni prvak 1973, kojoj sam i ja pripadao. Ta ekipa je bila preteča savremene košarke.

Igrali smo brzo, agresivno, s mnogo ideja u „dva na dva“. Imali smo moderan stil, lep za gledanje.

Rekosmo, Piva je tragao za savršenom košarkom, najpre sa tada moćnim OKK Beogradom, da bi zatim s mladom ekipom Radničkog igrao, možda, i najlepšu košarku u Evropi.

– Piva je uspešno nastavio Nikolićevu i Žeravičinu školu. To je bila preteča moderne košarke. Često smo bili u kontri sa četvoricom, što je u ono vreme bilo nezamislivo – naglašava Ražnatović. – Maravić skine loptu, gurne je levo ili desno, a onda bi često, kao peti, dotrčavao u kontru i kad bismo mu nabacivali loptu, bio je vrlo blizu današnjeg „alej upa“. Kad sam se tom timu priključio posle služenja vojnog roka 1971, nisam mogao da stignem mlade igrače. U 31. godini sam naučio od Pive neke osnovne elemente. Sve je razrađivao do detalja. Vodio je računa kako mi stoji mali prst na nozi dok sam u skoku. Bio je vrhunski demonstrator. Po meni, u to vreme je, posle Ace i Ranka, bio je najbolji u Jugoslaviji!

Piva me „zarazio“

Zanimljivo je šta jedan od nosilaca Nagrade za životno delo „Slobodan Piva Ivković“, njegov mlađi brat Dušan, priča o tome šta ga je navelo da se opredeli baš za igranje košarke, zatim i za trenerski poziv.

– Moj brat Piva, koji je već počeo da igra! Imao je vanserijski talenat i daleko bolje fizikalije od mene! Moguće da sam ja imao „nešto bolju glavu“ što se toga tiče, o čemu sad mogu da govorim sa pozicije trenera, tad to nisam znao. Ali, nažalost, nikada niko nije uspeo njega da stabilizuje. Utakmice su se vrlo često igrale noću, on je jako slabo video, imao je kokošije slepilo, niko to nije rešio nekom terapijom ili na drugi način. Sećam se mog prvog odlaska na trening, prvi trener mi je bio Bora Cenić, sa kojim sam i dan-danas u kontaktu. Onda sam nastavio kod Ranka Žeravice, koji je prvi mnogo radio na unapređenju fizičkih kvaliteta.

Odmah posle završetka aktivnog igranja opredelili ste se da budete trener, tu je isto Bora Cenić imao važnu ulogu?

– Nije to bilo moje opredeljenje. Piva je bio strahovito talentovan i niko ni tada ni danas nije mogao da bolje od njega napravi igrača, niti će to iko moći. Tako recimo Milun Marović,

doktor geoloških nauka, dođe sa svojom visinom 206–207 cm u to vreme u Crvenu zvezdu. A, Dragiša Vučinić mu odmah kaže: „Ako hoćeš nešto da uradiš treba da odeš na Crveni krst kod Pive“. Milun Marović, koji je u Zemunskoj gimnaziji bio oslobođen fiskulture, pušio malo neku lulicu, imao svoj bend, svirao gitaru... Od njega je Piva napravio vrhunskog reprezentativca, vrhunskog igrača, a Milun je tek u 21. godini počeo da igra košarku. Pored toga, nikad neću zaboraviti dan kad mi je neko pokucao na vrata. Otvorim da pogledam ko je kad se zamračilo ispred mene. Kad ono pojavio se Tasa! „Ja sam Milovan Tasić iz Donje Crnatovo. Poslao me Mita Reljin, je li tu Piva?“ Pitam ga: „Šta je burazeru, šta tražiš ovde?“ Kaže – došao sam da igram košarku! Noge ogromne. Onda mu napraviše neke bokserske „ala patike“, tad nije bilo tih velikih brojeva. Piva je od Tase napravio igrača koji je imao veliki učinak u šampionskoj ekipi.

Slovo o legendi koja živi 20 godina

Vladimir Stanković, novinar

Košarka u kutiji za violinu

Slobodan Piva Ivković je bio trener. Košarkaški i sa velikim „T“. Mogao je da bude mnogo toga, umetničku žicu povukao je iz porodice intelektualaca iz koje je potekao i u kojoj je odrastao. Od oca doktora pravnih nauka i majke prosvetnog radnika, pesnikinje, mogao je da čuje samo lepu reč, da shvati značaj knjige, umetnosti, opšteg obrazovanja. Bio je talentovan za muziku i slikarstvo, koliko znam jedna od njegovih ćerki nasledila je očev talenat i studirala slikarstvo u Italiji, ali on je odabrao drugu vrstu umetnosti – košarku.

Zašto i kako košarka verovatno objašnjava činjenica da je porodična kuća Ivkovića na Crvenom krstu bila bukvalno prekoputa igrališta KK Radnički, a tu je bila, a i sada je, upravna zgrada skromnog sportskog društva koje je za 95 godina uspravnog življenja u nizu sportova iznedrilo brojne šampione, reprezentativce i stručnjake. Mladog Pivu su privlačile mnoge stvari, ali dve su vremenom preovladale: golubovi i košarka. Ako je prvo bilo hobi, ili nešto više od toga, drugo je bila strast. Polazio je od kuće na časove violine, ali ga je neka nevidljiva sila prvo vodila preko ulice, na igralište Radničkog. Tamo je košarkaška lopta skakutala po ceo dan. Muški tim, ženski tim, juniori, juniorke... Treniralo se i igralo do duboko u noć. Piva bi svoju kutiju sa violinom ostavljao na čuvene stepenice koje su ujedno bile i tribine i upijao prva košarkaška znanja od Ranka Žeravice i drugih stručnjaka koji će polovinom 50-ih godina početi stvaranje „krstaške“ trenerske škole koja je godinama bila pandan onoj na Kalemegdanu gde su stanovali Zvezda i Partizan. Kada bi shvatio da će zakasnuti na čas violine, Piva bi zgrabio kutiju i trčeći išao na čas. Kod profesora ga je, ne jednom, čekalo iznenađenje: kad bi otvorio kutiju, unutra bi, umesto gudala i violine, nalazio ciglu ili kamen... Dragoljub Pljakić Pljaka i ostali šereti sa Krsta, dok je on trenirao, vadili su violinu i ubacivali ciglu... Kao da su mu poručivali da za njega nije violina već dirigentska palica. Ona trenerska.

Vajar košarke

Kažu da je bio talentovan igrač, ali je imao problem sa vidom. Takozvano „kokošije slepilo“ onemogućavalo mu je, posebno uveče, da vidi loptu i protivnike. Dragutin Miško Čermak potvrđuje da je početkom 60-ih godina Piva bio talentovan igrač, sa dobrim skokšutem, igrao je na pozicijama 2 i 3, ali zbog problema sa vidom, a i zbog golubova, nije mogao da napravi igračku karijeru. Zbog toga je vrlo mlad počeo onu trenersku po kojoj ćemo ga pamtiti.

Bio je zgodan, šarmantan, elokventan, devojke su ludovale za njim (posebno tada poznata gradska lepotica Mira Šiz), zvali su ga Džejs Din ili Elvis Ivković jer je lepo pevao, ali njegove dve ljubavi, košarka i golubovi, ili golubovi i košarka, uvek su imale prioritet.

Rekoh da je mogao da bude umetnik, ali moram da se ispravim: on jeste bio umetnik. Kao košarkaški trener, možda će se poredenje nekom učiniti neadekvatnim, ali ja vidim Pivu Ivkovića kao vajara koji stoji pred velikim belim kamenom ili masivnim drvetom i od tog komada ničega treba da napravi nešto. Piva je od igrača početnika pravio šampione, vrhunске igrače. Dušan Duda Ivković, Pivin mlađi brat, koji je od Pive nasledio strast i prema košarci i prema golubovima, seća se kako je od Miluna Marovića Piva napravio sjajnog centra, olimpijca i reprezentativca u timu koji je Jugoslaviji 1973. u Barseloni doneo prvu zlatnu medalju na evropskim prvenstvima. A Milun je u zemunskoj gimnaziji bio oslobođen fiskulture. Valjda ravni tabani, ili tako nešto. Sa 207 cm, bio je isuviše „trapav“ za sport, a i nešto ga nije mnogo zanimao. Svirao je gitaru, imao svoj bend i maštao o muzičkoj karijeri. Sve dok ga drugari nisu nagovorili da, zbog visine, proba da igra košarku. Otišao je u Zvezdu ali su ga odbili kao netalemtovanog. Tada mu je Dragiša Vučinić rekao:

– Idu u Radnički, kod Pive Ivkovića. Samo on može da napravi igrača od tebe...

Tako je buduća šampionska generacija u jednom „antitalentu“ dobila možda ključnog igrača. Svi ostali, o kojima ću malo kasnije, bili su talentovaniji od neza-

Slobodan Piva Ivković

boravnog Meka, ali bez njega nikada ne bi bili prvaci. A da „antitalenat“ pretvori u reprezentativca mogao je samo Piva Ivković. Još drastičniji primer bio je Milovan Tasić Tasa. Kada je zakucao na vrata Ivkovića od „kvalifikacija“ za igranje košarke imao je 2,15 visine, rahitične noge i pogrbljeno držanje. Piva je i od njega napravio igrača.

Životno delo 1973.

Generacija koja će 1973. postati prvak Jugoslavije počela je okupljanje na Krstu sredinom 60-ih godina. Pojavila se grupa veoma talentovanih mladih igrača koje je Piva Ivković hrabro uveo u prvi tim. Već za sezonu 68/69. Piva je, uz iskusne Čermaka, Ražnatovića, Karatija, Kreačića, Vidlića, Zimonjića... bacio u vatru Jarića, Damjanovića, Tvigija Ivkovića i Marovića. Eksperiment nije uspeo, Radnički je završio na 11. mestu i ispao iz Lige ali se odmah vratio jer se Druga liga igrala preko leta. Iduće sezone 69/70. ista stvar. Radnički je 11. i opet ispada – sa pozitivnom koš razlikom! Mislim da se takav slučaj nikada nije dogodio u ligi bivše Jugoslavije. Radnički je 4 utakmice izgubio sa pola koša a 6 sa dva poena! Pamtim meč sa Lokomotivom (još nije bila Cibona). Recimo, minut i po do kraja 6 ili 7 razlike za Radnički. Dobijena utakmica... Đavola. Jedna izgubljena lopta, pa druga prodana, pa treći promašeni napad. Plečaš „trpa“ i Lokomotiva slavi 88-86. Emotivni Piva leži na parketu Hale sportova i ne mrda. Gleda, svestan je, ali pogled ukočen od još jednog šokantnog poraza. Sećam se i poslednjeg kola u toj sezoni, Radnički-Partizan. Bez pritiska, pošto su već ispali, mladi talenti Radničkog igraju bez grča, u 5. minutu vode 21-0! Srećko Jarić sa svojim čuvenim parabolama pogađa sa centra, Tvigi Ivković se baca u reklame i spašava izgubljene lopte. Dugi Damjanović trpa sa poludistance a Mek Marović ispod koša... Piva je morao da traži tajm-aut i smiri svoje momke koji su se malo zaneli pa dodavanjima iza leđa i kroz noge malo potcenili protivnika. Piva je i u takvoj situaciji pokazao šta znači biti pedagog. Retko kad je podizao glas, autoritet je gradio znanjem.

U narednoj sezoni 71/72. Radnički je sa istom generacijom bio četvrti a u sledećoj prvi sa bilansom 22 pobeđe i 4 poraza. Bila je to kruna umetničkog dela Pive Ivkovića. Od najtvrdog mermera isklesao je perfektu figuru, tim koji je bio prvak Jugoslavije, igrao lepu košarku i dao niz igrača za reprezentaciju. Temelj tituli udaren je na letnjim pripremama 1972. na Žabljaku na kojima su bili i juniori koje je vodio Dušan Ivković. Na kraju sezone na Crveni krst je stigla dupla kruna, Piva je bio prvak Jugoslavije sa seniorima a Duda sa juniorima!

Sledeće sezone 1973/74. gledali smo u Beogradu Kup šampiona, posle OKK Beograda i Crvene zvezde

tu privilegiju dugovali smo Radničkom i Pivi Ivkoviću. „Krstasi“ su stigli do polufinala, u četvrtfinalnoj grupi u februaru 1974. tukli su Real Madrid sa Ščerbiakom, Brabendorom, Kabrerom... Bilo je 95-87. Dugi je dao 25. Tvigi i Mek po 22 poena a veteran Ražnatović, koji se pridružio ekipi posle odsluženja vojnog roka, doneo je neophodno iskustvo. „Ražan“ je priznao da je imao probleme da prati Pivine ideje jer dok on bio u vojsci, trener je taktički evoluirao mnogo. Beograd je tih godina imao fudbalske romantičare na Karaburmi, OFK Beograd, i košarkaške na Krstu.

Trener-vizionar

Imao sam zadovoljstvo da budem u Pivinoj kući i da često pričam sa njim o košarci. Pamtim gomilu kasete i knjiga. Košarka je u toj kući u Kajmakčalanskoj stanovala 24 sata. On je bio jedan od prvih trenera koji su shvatili potrebu stalnog obrazovanja, sticanja novih iskustava. Među prvima je putovao u SAD, nabavljao kasete iz SSSR, dobavljao stručne knjige odakle god je mogao, usavršavao engleski da bi sebe usavršio... Bio je u stanju da treneru rivala sa kojim sutra igra otkrije sva svoja taktičko-tehnička razmišljanja jer nikada nije bio sebičan. Svoja nemala znanja uvek je bio spreman da podeli sa drugima.

Piva Ivković, za razliku od mnogih drugih trenera, nije hteo da menja sredinu, kao da ga novac nije interesovao. Najsrećniji je bio u svom kraju, u trouglu Krst-Čubura-Neimar, sa svojom košarkom i svojim golubovima. Osim kratkog izleta u Kuvajt ceo radni vek proveo je između Radničkog i OKK Beograda, mnogo više na njegovom Crvenom krstu. Bio je trener – vrhunski demonstrator, ono što je tražio od igrača mogao je praktično da im pokaže. Stalno je razmišljao kako unaprediti igru, kako iskoristiti karakteristike igrača koje je imao.

Svestan značaja trenera u procesu stvaranja igrača, Piva je sa Rankom Žeravicom, Slobodanom Mićovićem i Dragoljubom Pljakićem još 1972. osnovao Udruženje trenera Srbije i postao njegov prvi predsednik. Na trenerskom seminaru 1991. na Igmanu osnovano je Udruženje trenera Jugoslavije a Piva je opet bio prvi predsednik. Danas nagrada za životno delo Udruženja trenera Srbije nosi njegovo ime a to je najmanje što srpska košarka duguje Slobodanu-Pivi Ivkoviću. On je svoju nagradu za životno delo dobio 1973. osvajanjem titule prvaka sa Radničkim.

Kažu da oni koji iza sebe ostave delo koje će na neki način pomoći drugima večno žive. Ako je tako, Piva Ivković će uvek živeti u srpskoj košarci.

Slovo o legendi koja živi 20 godina

Aleksandar Miletić, novinar

Sećanje na „Džejmsa Dina sa Crvenog krsta”

nedavni memorijalni turnir "Slobodan Pivaljković" kao podsećanje na prvog predsednika Udruženja trenera Srbije, inovatora koji je nesebično delio svoje ideje i znanja s kolegama. – Traganje za savršenom košarkom

„Piva je bio duhovit i lucidan, dete iz porodice poznatih intelektualaca. Pošto je bio veliki maštar takva je bila i njegova košarka. Učio je od Ace Nikolića i Ranka Žeravice, ali ih nije kopirao, uvek je bio originalan. Razvio je svoju košarkašku filozofiju. Mlad je otišao u SAD na nekoliko meseci i za to vreme usavršio engleski iproučavao američki stil košarke kojim je bio opčinjen. Nova saznanja je kombinovao sa starim, stvarivši vizionarski pristup košarci. Zvali smo ga Džejms Din zato što je bio zgodan, inteligentan, šarmantan...”

Tako o Slobodanu Pivaljkoviću (1937 – 1995), prvom predsedniku Udruženja košarkaških trenera Srbije (UKTS), govori Dragoslav Ražnatović koji mu je prvo bio saigrač, a zatim "učenik" u Radničkom sa Crvenog krsta. Nedavni tradicionalni memorijalni turnir bio je prilika da se ljubitelji košarke podsete na sve ono što je uradio ovaj trener, poznat po ogromnoj strasti prema košarci, želji za inovacijama i usavršavanjima u njoj.

U trenutku dok najveći autoriteti srpske košarke traže način kako da je vrate u evropski vrh, priča o Slobodanu Pivi Ivkoviću vraća nas u vreme kada su trenerski entuzijasti radeći danonoćno otvarali nove vidike. Ako bi pored talenta i kreativnosti trebalo izdvojiti još nešto što je jugoslovensku košarku odvelo na vrh, to je svakako bilo vizionarstvo, a Piva je to nosio u sebi.

– Crveni krst je bio naš drugi dom i bitnija organizacija od svake druge ustanove, pa i od škole. Cela ta ekipa je bila iz okoline Krsta. Non-stop smo igrali basket. Tu su bili jaki i boks, rukomet, odbojka... Iz tog sportskog društva izraslo je mnogo asova. Radnički je tada bio društvo mladih koji su se družili van terena. Preko leta smo imali dva treninga dnevno, a između njih smo igrali basket na kojima je sve prršalo, pa smo ponekad i povređeni dolazili na večernje treninge. Piva je stvorio generaciju koja je bila državni prvak 1973, kojoj sam i ja pripadao. Ta ekipa je bila preteča savremene košarke. Igrali smo brzo, agresivno, s

mного ideja u igri dva na dva. Imali smo moderan stil, lep za gledanje. Stigli smo do polufinala Kupa šampiona.

Piva je tragao za savršenom košarkom. S nepunih 30 godina našao se na klupi tada moćnog OKK Beograda, a zatim je s mladom ekipom Radničkog osvojio domaće prvenstvo i kup, igrao u polufinalu Kupa šampiona i finalu Kupa pobjednika kupova. Ta ekipa je u to vreme igrala možda i najlepšu košarku u Evropi.

– Piva je uspešno nastavio Nikolićevu i Žeravičinu školu. To je bila preteča modern košarke. Često smo bili u kontri sa četvoricom, što je u ono vreme bilo nezamislivo – seća se Ražnatović. – Marović skine loptu, gurne je levo ili desno, a onda bi često, kao peti, dotrčavao u kontru i kad bi mu nabacivali loptu, bio je vrlo blizu današnjeg "alejupa". Kad sam se tom timu priključio posle služenja vojnog roka, 1971, nisam mogao da stignem mlade igrače. U 31. godini sam naučio od Pive neke osnovne elemente. Sve je razrađivao do detalja. Vodio je računa kako mi stoji mali prst na nozi dok sam u skoku. Bio je vrhunski demonstrator. Po meni, u to vreme je posle Ace i Ranka bio najbolji u Jugoslaviji.

Mnogi naši poznati treneri, pre svega njegov mlađi brat Dušan (na koga je preneo obsejne velike strasti – prema košarci i golubovima), učili su od njega. A on je uvek bio spreman da uči od drugih, kao recimo od poznatog američkog trenera Džona Vudena koji je, pored ostalog, poznat po tome što je prvi ušao u Nejsmitovu kuću slavnih i kao trener i kao igrač.

– Vodio je Radnički, pojačan s par igrača iz drugih klubova, na Univerzitetkim igrama u Moskvi nakon čega smo bili drugi, iza SSSR-a. Imao je ogromnu literaturu, dobijao je kasete iz SAD. Kroz njegovu kuću u Kajmakčalanskoj prošla je plejada trenera. Bio je u stanju da 24 časa priča o košarci. Bio je toliko dobronameran i otvoren pa je sve svoje ideje i znanja nesebično delio s ljudima. Bio je omiljen u trenerskim krugovima.

Crveni krst je, pored Pive, dao i Ranka Žeravicu, Milana Čigu Vasojevića, Dragoljuba Pljakića, Borivoja Cenića, Bratislava Đorđevića, Dušana Ivkovića... Na ideju Pive Ivkovića, Žeravice, Mićovića, Pljakića i još nekih, osnovano je UKTS 1972. Piva je bio njegov prvi predsednik, baš kao i u Udruženju trenera Jugoslavije, osnovanom 1991, na Igmanu.

Slobodan Piva Ivković

Zoran Prelević,
košarkaški trenerMoj učitelj
i kolega

Udi dolaze, prođu, odu. Neko, ipak, ostane zauvek. Ime mu znaš, izgled, boju kose, očiju, pokrete i znaš da iz svakog trenutka što si sa njim proveo iskrasne poneka pojedinost i on ti biva sve bliži i jasniji, draži.

Poseban je onaj čije sve pamtiš, svaku sitnicu.....

Slobodan Ivković, svuda poznat kao Piva Ivković. Genijalan čovek. Dugo sam ga smatrao najboljim našim i evropskim trenerom, ali iz razgovora sa njim shvatio sam da je najbolji bio profesor Aleksandar

Nikolić. Nebrojeno puta mi je Piva govorio šta je naučio od Profe.

Neke davne godine smo prvi put u Jugoslaviji videli zonski presing 1 – 2 – 1 – 1. Đorđe Andrijašević je bio trener u Francuskoj i gostovao je sa svojim timom u Beogradu. Igrali smo protiv njih i pogrešno dodavali i pravili greške u koracima. Nismo znali da igramo protiv zamki u njihovom zonskom presingu. Piva je zatražio time out i objasnio nam da protivnik igra zonski presing, protiv koga mi ne znamo da igramo, jer nismo

KK RADNIČKI 1971. godine – prvi red sa leva na desno: Đorđević, Jarić, Prelević, Ivković, Đokić, Ražnjatović
Stoje sa leva na desno : Novović, Stevanović, Damjanović, Marović, Bjegović, Tasić

Slovo o legendi koja živi 20 godina

vežbali na treningu. Još je rekao: „Pokušajte da odigrate pasovima sa što manje driblinga.”

Normalno da nismo uspeli ništa da uradimo. Protivnik nas je razbio sa preko 20 poena razlike. Posle utakmice Piva je upitao trenera Đorđa Andrijaševića da odigramo još jednu utakmicu posle tri dana.

Naredna dva dana smo na treninzima uvežbali igru protiv zonskog presinga i u novoj utakmici lako pobedili francuski tim koji je imao i nekoliko Amerikanaca u svojim redovima.

Ova priča o zonskom presingu dovoljno govori o veličini Slobodana Pive Ivkovića. Znao je da pričom ne

svoje genijalnosti. Namerno kažem znao je da gleda košarku. Košarku treba znati gledati. Ko zna koliko smo utakmicu odgledali zajedno kod njega u stanu na Krstu.

Bio je avangarda... Kada to kažem ne fraziram. Sećam se. Imali smo trening na stadionu Radničkog. Na jednom delu terena bile su rukometašice, a na drugom je Piva radio sa nas nekoliko individualnu tehniku. Govorio nam je: „Juče sam gledao kako je Bracu Karatija nekoliko puta prevario jedan američki igrač na „back door”. Braca je bio tada jedan od kandidata za reprezentaciju Jugoslavije i više godina

zaredom uz Ražnjatovića, najbolji igrač Radničkog. Piva nam je onda objašnjavao i učio utrčavanje iza leđa odbrambenog igrača da bi lako primili loptu i poentirali. Napominjem da je to bila 1972. godina, kada niko nije ni čuo, ni video „back door”. I dok je to Piva radio sa nama, ja sam povremeno pogled bacao na drugu stranu gde su bile rukometašice. Kada je to primetio Piva, sledila je odgovarajuća primedba koju i danas pamtim. Za ljude koji ga nisu dobro poznavali, Piva je delovao namćorasto. Ali tako se samo činilo. Bio je veoma osetljiv, nežan i sa izuzetnim smislom za humor. Anegdote o Pivi se prepričavaju.

Na nekoj utakmici Piva je uporno govorio jednom košarkašu: „Spusti se posle bloka po dijagonalu.”

Igrač je pravio blok ali se spuštao na pogrešno mesto. Piva je zatražio time out, nacrtao trapez i rekao igraču da povuče dijagonalu. Ispostavilo se da košarkaš ne zna šta je dijagonala, što je Piva prokomentarisao: „Kako ja da ga učim košarku, kada on ne zna šta je to dijagonala.”

Piva je bio široko obrazovan čovek. Od njega smo čuli dosta priča i latinskih poslovice. Potencirajući zajedništvo i kolektivni duh, Piva nam je nekoliko puta ponavljao priču o ocu i sedmorici braće i sedam prutova. Da bi pokazao koliko su slabi pojedinačno a jaki zajedno.

Piva je znao da nam kaže: „Samo teškim radom dolazi se do uspeha” „Per aspera ad astra” – Preko trnja do zvezda. Odveo nas je jednom Piva i u pozorište da gledamo predstavu „Eh to vreme takmičenja”. Predstava je govorila o bivšim košarkašima, koji se sastaju posle mnogo godina i sećaju se slavni dana.

Na nekoj utakmici košarkaš Radničkog je nerezonski šutirao i promašio (nerezonski šutirati u žargonu se

može ništa da se uradi. Samo treningom. Igrač može na utakmici da sprovede u delo samo ono što je beskonačno ponavljao na treningu.

Pivu smo poštovali i pomalo ga se plašili. Voleli smo ga kao našeg košarkaškog oca. Njegova je bila prva i poslednja. Nije bilo diskusije. Bio je umetnik najvećih dometa. Umnogome je doprineo razvoju naše generacije, kako košarkaški tako i privatno. Obožavao je košarku, koja je za njega bila kao za Hesea „Igra staklenih perli”. Nekoliko puta nas je sve zajedno izbacio iz sale sa treninga govoreći: „Nemoj da silujete ovu divnu igru”. Mnogo godina kasnije, kada sam postao trener razumeo sam zašto nas je Piva izbacivao sa treninga. Naš tim, Radnički, ili kako su nas zvali romantičari, igrao je tada najlepšu košarku. Ljudi su dolazili da gledaju brzu i atraktivnu igru, koja je dolazila kao proizvod umetnika, reditelja, trenera Pive Ivkovića. Bio je avangarda... Znao je da gleda košarku i da svoja saznanja prenosi drugima. Bio je nesebičan i svima je poklanjao delove svog bogatog znanja i

Slobodan Piva Ivković

kaže baciti bombu). Piva je počeo da viče: „Alo, komšija, alo, komšija! Što si bacio bombu?“

Danas su od košarke napravili nauku, pa postoji nešto što se naziva selekcija šuta. Kaže se za nekog igrača da ima pogrešnu ili slabu selekciju šuta. Kod Pive su to bili šutevi na nervnoj bazi. Kada mladi igrač uđe u igru i počne da šutira, to je bilo javljanje mami i tati, jer narednog dana u novinama će roditelji pogledati koliko je njihov sin postigao koševa.

Jednom smo u sali na Krstu merili odraz. Svaki bi igrač namazao jagodicu srednjeg prsta belom kredom i onda stao uza zid i ispružio ruku. Namazanim prstom bi označio najvišu tačku na zidu, koju može da dohvati dok stoji bokom uza zid. To se naziva visina dohvata. Onda bi skočio i opet obeleženim prstom ostavio trag bele boje na zidu. Razlika između dva dodira na zidu bila je visina skoka košarkaša. Popularni Takica, koji je izuzetno visok čovek, nespretno je skočio i označio prstom na zidu mesto ispod svog maksimalnog dohvata. Kada je to video, Piva je rekao: „Pa ti skačeš u minus!“

Doveli Pivi jednom da pogleda mladog igrača sa nadimkom Mlita, što je Piva prokomentarisao: „Dovedite mi nekog sa nadimkom Grom, Munja, Bomba, a ne Mlitu.“

Od nekog sudije je tražio da smiri protivničkog trenera koji je temperamentno non-stop stepovao pored aut linije: „Molim te, smiri ga. Srušiće nam salu.“

Drugom prilikom se za vreme utakmice obratio mladom sudiji: „Izvini, molim te, ko si ti? Ne zezamo se, ozbiljno reci mi svoje ime, da znam ko si. Ja sam Piva Ivković.“

Znate li ko je najbolji trener? Piva je govorio da je najbolji onaj trener koji stalno ima posao. Znači da opstaje. Kada sam bio trener u zemunskoj Mladosti, desilo se da igramo prijateljsku utakmicu protiv Radničkog. U jednom momentu u toku drugog poluvremena Piva me je rekao: „Nemoj da se ljutiš, mogu li ja da igram sa trojicom košarkaša protiv tvojih pet?“ Odgovorio sam: „Može“. I Piva je u igri ostavio samo Srećka Jarića, Slađana Stojkovića i Žarka Vučurovića.

Taj period igre kada je Radnički igrao sa trojicom protiv petorice završio se nerešeno 8 : 8.

Piva je zatražio time out i obratio se igračima sa klupe: „Jel vidite, pa vi ovoj trojici samo smetate!“

Takav je bio genijalni Piva Ivković, za nas Krstaše dragi i jedini Maks.

Tako je govorio Aco Petrović

Piva me zadužio

U tekst koji sledi podsetićemo, na intervju koji smo imali sa Acom Petrovićem u našem časopisu Trener br. 11 iz jula 2000. godine. Trener je, gotovo, tek stasao. Od starta smo svaki broj započinjali intervjuom sa nekim od naših najuglednijih trenera. Red je došao na one mlađe, a među njima se izdvajao Aco Petrović. Evo delova iz tog intervjua u kome se Aco podseća Pive, svog velikog učitelja:

– Trenerski poziv sam dobro ispekao

radeći u Radničkom i Crvenoj zvezdi, što mi je svakako pomoglo da napredujem, ali prioritet mi je uvek bio da, pre svega, strpljenjem i velikim radom ostvarim ono što želim. Svakako da to uvek nije lako, ali imao sam veliku sreću da radim kod

pokojnog Pive Ivkovića, kome dugujem sve što sam postigao do sada. On je najviše uticao na moju odluku da se bavim ovim poslom i zaista me je neizmerno zadužio, rado se seća Petrović početaka na Crvenom krstu.

Na marginama četrnaeste tradicionalne **BCB 2015**

Uspešno, korisno, moderno i za sve ukuse

trenerska organizacija Srbije, organizatori tradicionalne BCB 2015, Beogradske košarkaške klinike, a pogotovo brojni učesnici koji su se poslednjeg vikenda juna, po tradiciji, okupili u dvorani Šumice imaju svakako razloga za zadovoljstvo onim što je viđeno na svojevrsnom samitu struke. Popularna BCB, koja svoj veliki ugled ima odavno i van granica naše zemlje doživela je svoje četrnaesto izdanje, koje će se svakako pamtili po nekim inovacijama, ali i vrsnim predavačima, a još više velikoj zainteresovanosti učesnika za brojne teme koje su prezentirane tokom dvodnevnog druženja. Zbog objektivnih okolnosti odustalo se od angažovanja predavača iz SAD, odnosno nekih stručnjaka sa NBA iskustvom. Orientacija na evropski kadar, onaj vrhunski i u trendu, pokazala se potpuno ispravnom i donela je, svakako, kvalitet koji je na najvišem nivou. Uz to, BCB 2015 oborila je sve dosadašnje rekorde u posećenosti, a bilo je oko 1.250 trenera raznih profila, pa i zainteresovanosti za praćenje gotovo svih predavanja.

– Opšta je ocena da je ova Klinika svakako bila na vrhunskom nivou i zaslužuje sve pohvale sa raznih strana. Ovaj najnoviji koncept pokazao se kao sasvim ispravan i daje nam neke nove smernice u organizaciji budućih smotri ovog tipa. Svi predavači ispunili su svoj zadatak, čak i više od toga, ostavili su izvanredan utisak ne samo na posetioce klinike, već i na one naše vrhunske stručnjake sa dugim stažom koji su pratili njihova predavanja i zapažanja o novim trendovima evropske, pa i svetske košarke, naglašava Ivan Jeremić, direktor BCB, koji je sa svojim saradnicima i najviše povukao u organizacionom delu posla.

Najviše pažnje, bez sumnje, izazvao je Dimitris Itudis, grčki stručnjak koji radi u moskovskom CSKA sa svojim temama sa nazivom Individualni trening bekova i Timski rad u pripremnom periodu. Uz mnogo praktičnog rada i objašnjenja o onome o čemu priča. Poseban utisak ostavio je zato što je predavanja održao na vrlo korektnom srpskom jeziku.

To je i sasvim normalno za njega, jer mu je trenerski guru Željko Obradović, sa kojim je dugo saradivao.

I najbolji slušaju

Svaka klinika je prilika i da se okupi sam vrh trenerske struke Srbije, često razasut po svetu zbog svojih obaveza. Posete kliniku, a neretko i slušaju predavanja, kako bi bili u toku sa trendovima koje košarka sledi. Na BCB 2015 bili su prisutni Duda Ivković, Boro Cenić, Zoran Kovačić Čivija, Vlade Đurović, Duško Vujošević, Dejan Milojević i mnogi drugi. Prilika je to da pročaskaju među sobom, podele iskustva i porazgovaraju sa mlađim kolegama. I to je deo tradicije...

Imao je neko nekoliko pošalica i upadica koje su karakteristične za Željka i njegov rad. A znamo kakav je on stručnjak i koliko vredni na evropskoj sceni. Očigledno da je od Obradovića pokupio sve ono najbolje što je oduvek krasilo najveće srpske stručnjake. Zato je sasvim logično što su ga posetioci u Šumikama netremice slušali i upijali skoro svaku reč, a i vežbe koje je demonstrirao sa svojim saradnikom, dodaje Jeremić.

Mađar veliki mag Željko nije bio za katedrom, pažnju srpskih trenera pobudio je još jedan Obradović. Onaj sa imenom Saša, bivši reprezentativac, koji je svoju trenersku karijeru gradi u inostranstvu, uglavnom u Nemačkoj, a i dalje se nalazi na kormilu berlinske Albe. Obradio je takođe dve teme čiji su nazivi bili: Napad na sve vrste odbrana i Situacioni šut na dan utakmice. Naravno, uz mnogo pratičnih prikaza i objašnjenja, pa i pitanja učesnika Klinike, na koja je strpljivo i kompetentno odgovarao.

Posebno poglavlje, na dvodnevnom samitu trenerske struke, predstavljao je Mateo Boničoli, Italijan sa visokim rejtingom u svojoj zemlji, ali i Evropi. Izrazio je veliku zahvalnost za čast koja mu je ukazana da bude

učesnik i predavač na jednom ovakvom seminaru. I u svom predavanju pokazao je da je njegov dolazak zaista bio pun pogodak. Govoreći o kretanjima u napadu zadržao se na nekim malim, ali vrlo bitnim detaljima, korisnim za sve nivoe stručnog rada, a pogotovo za one trenere koji rade sa mladim naraštajima.

– Izuzetno sam zadovoljan, a verujem da mnogi dele moje mišljenje onim što je prikazao i o čemu je govorio naš stručnjak za fizičke pripreme Mladen Mihailović. Reč je o mladom, ali edukovanom čoveku, koji je svoj status dokazao i angažovanjem u stručnom šatbu A selekcije pod kormilom Saše Đorđevića. Koliko su naši momci

Bez licence, nema rada

Pooštreni kriterijumi licenciranja za sezonu 2015-16. pri izdavanju licenci za rad donose i male glavobolje u Kancelariji UKTS. Uбудućе, po zakonu, pravo na rad ne mogu dobiti treneri koji za to nemaju adekvatnu školu, odnosno zvanje. Podsetimo, ukinuta je bela licenca, u opticaju su ostale samo PLAVA, koja zahteva zvanje operativnog trenera košarka, kao i CRVENA za one koji su viši treneri košarke.

Zbog svega toga, jedan od prioriternih zadataka UKTS, ali i samih trenera je da se što pre doškoluju, odnosno steknu zvanja kako bi mogli da se bave ovim poslom.

spremni moglo se sagledati i na Evropskom prvenstvu, u čemu svoj udeo ima i Mihailović. Govorio je na temu: Osnovna kretanja u košarci. I za mene, koji sam trener sa dugogodišnjim stažom, a pratim i sve trendove u ovom sportu, bilo je korisnih, pa i nekih dosad manje poznatih stvari, dodaje direktor BCB, Ivan Jeremić.

Na kraju, spomenuli bismo i Španca, odnosno preciznije Baska, Tusa Vidoretu, vrlo cenjenog u svojoj domovini. Plastično i autoritativno pokazao je i prikazao ono o čemu je pričao. A, tema uvek aktuelna, bez obzira koliko se o njoj zna i svakodnevno se usavršava novim saznanjima i idejama: Odbrana od pick and rolla smanjivanjem miss match situacija. Pomenuo je i neke detalje koje on koristi kako bi se odbrana što bolje snalazila u raznim kombinacijama napadača, pa i nekim novim momentima.

– Imamo razloga za potpuno zadovoljstvo onim što smo zamislili i realizovali. Iza svega toga stoji veliki trud onih koji su bili uz mene. Svi oni zaslužuju pohvale, jer iza svega stoji dugotrajan rad, ponekad nepredviđene situacije i nerviranja. Sve to prođe i čini čoveku prijatan utisak. Nije sve u tapšanju po ramenu, već i ono unutrašnje zadovoljstvo da smo učinili bar mali korak napred u usavršavanju naših trenera. Uvek i u svakom vremenu nedostaju nam takve stvari, rekao je na kraju Ivan Jeremić, direktor BCB 2015.

Još jedna uspešna Klinika je prošla. Utisci se polako sabiraju, a nova saznanja ostaju negde zabeležena za one koji su bili njeni posetioci na dvodnevnom seminaru 27. i 28. juna u dvorani Šumice. Materijali se pripremaju, u pisanoj i video-formi i biće dostupni brojnim trenerima. Reče Jeremić da su pripreme za jubilarnu 15. po redu Kliniku već počele od prvih dana septembra. Doduše, ima još vremena, ali ta BCB mora da bude na najvišem, svetskom i evropskom nivou.

Tako obećavaju u Udruženju košarkaških trenera Srbije i svi ostali koji su na bilo koji način vezani za i oko BCB 2015.

Odziv trenera na BCB 2015 bio je na visokom nivou. Prema rečima sekretara UKTS Strahinje Vasiljevića oboreni su svi dosadašnji rekordi u posećenosti ovakvom samitu srpske košarkaške struke. U evidenciji je zapisano da je klinici prisustvovalo 1.270 trenera raznih profila i uzrasnih kategorija sa kojima rade.

Ovaj skup je, tradicionalno, obavezan za trenere koji rade sa mladima i jedan je od uslova za licencu. Raduje podatak da je radno angažovano u raznim klubovima i školama košarke oko 600 trenera! To je dobro za našu košarku, jer se kreće na bolje. Pogotovo, jer su kriterijumi za izdavanje licenci za rad strožiji u odnosu na raniji period. Na to nas obavezuje Zakon o sportu, a naša strukovna organizacija mora to da ispoštuje, kaže Vasiljević.

Pritikom upisa svaki od prijavljenih slušalaca dobio je paket koji sadrži video materijale, radni blok i najnoviji broj časopisa TRENER.

S. Petrovski

Najbolji u sezoni 2014/2015

Tradicija je da se naši najuspešniji treneri, koji su osvojili šampionske titule u domaćim ili takmičenjima u inostranstvu, nagrade tokom trajanja našeg najvećeg seminara – BCB. To je svakako lepa i velika moralna satisfakcija, kada se nagrada prima pred hiljadu svojih kolega. Ove godine, za uspehe u domaćim takmičenjima nagrađen je 21 trener. Sticajem okolnosti i posle dužeg vremena, među nagrađenima, na radu u inostranstvu, bio je samo Veselin Matić.

NAGRAĐENI: Prvak pioniri Milovan Bulatović, Prvak kadeti Aleksandar Glišić, Prvak juniori Slobodan Klipa, Prvak 2. MRL- Centar Jovan Maksimović, Prvak 2. MRL- Istok Dejan Anđelković, Prvak 2. MRL-Zapad 1 Đorđe Lazović, Prvak 2. MRL-Zapad 2 Velimir Parezanović, Prvak 2. MRL-Sever Josip Ajzenberg, Prvak 1. MRL-Istok Vlada Đorđević, Prvak 1. MRL-Zapad Radović Dušan, Prvak 1. MRL-Centar Vasilije Budimić, Prvak 1. MRL-Sever Mitar Aščerić, Prvak 2. Muška Liga Srbije Dragan Nikolić, Prvak Superliga Srbija, Kup R. Koraća i ABA Liga Dejan Radonjić, Prvak pionirki Selena Pavlović-Nestorović, Prvak kadetkinje i juniorke Predrag Stanojčić, Prvak 2. Ženska liga Srbije-Jug Stevan Petrović, Prvak 2. Ženska liga Srbije-Centar Igor Vujović, Prvak 2. Ženska liga Srbije-Sever Selena Pavlović Nestorović, Prvak 1. Ženska liga Srbije Miloš Pavlović, Prvak Kup Milan Ciga Vasojević Milan Dabović, Prvak Zapadne Azije Veselin Matić

Vladimir Đokić sa selekcijom U20 prvak Evrope

Ili si pravi, ili nisi

dličan plejmejker sa iskustvom rada u najvećim klubovima i osvajanja trofeja, ozbiljan kandidat za dres sa državnim grbom. Trener niželigaša, pa prvoligaša, onda i ABA ligaša. Selektor mladih reprezentativnih kategorija.

Razvojni put kojim bi svaki trener trebalo da prođe, bez preskakanja stepenica. Vladimir Đokić je za svoju marljivost i posvećenost već nagrađen – prvi je trener Metalca i šef struke zlatnih dečaka sa Evropskog prvenstva mladih minulog leta.

Plus, njegova karijera tek počinje. Sada kada je prošao osnovnu školu u srpskoligašima Gimnazijalcu i Kolubari, kada je gimnaziju završio u poznatim srpskim centrima Mašincu i Slobodi, bilo je vreme za fakultet. Ovog leta mu je uručena diploma.

– Shvatio sam rad u mladoj reprezentaciji kao veliki izazov u karijeri. Naravno, pozivu KSS ću se uvek rado odazivati, kao što sam i do sada. Za mene je bila čast i privilegija da vodim mladu selekciju – priča Đokić i dodaje: – Od prvog dana kada smo se okupili osetio sam da je u pitanju nešto dobro. Kada sam video koji su se sve igrači odazivali pozivu, verovao sam da će se desiti lepe stvari.

Bilo je, međutim, i bojazni za mladog trenera. Evropsko prvenstvo u Italiji počinjalo je 7. jula, samo par sedmica od završetka Superlige.

– Nisam bio siguran da li ćemo imati dovoljno vremena da se uigramo, domaći plej-of je trajao dugo, imali smo nekoliko igrača iz Zvezde, Mege i Metalca, kao i iz FMP-a. Čak sam i sada ubeđen da nismo uradili sve kako sam zamišljao, jer nismo imali vremena da uigramo sve napadačke i odbrambene opcije, da timsku igru sprovodimo baš kako sam zamišljao. Zato sam korigovao i svoje početne ideje, shvatio sam da moramo da radimo ubrzanim tempom.

Ipak, filozofija košarke koju gaji Vladimir Đokić nije trpela.

– Otprilike smo igrali onako kako sam hteo od početka, jer sam pretpostavljao da ovi momci to mogu da sprovedu u delo. Imao sam još dosta ideja što se tiče specijala, završnica utakmica, na sekund, dve, tri... Generalno moja ekipa je igrala brzo i agresivno, pretpostavljao sam da je to put kojim je potrebno da ide reprezentacija, posebno jer su ovo ipak najtalentovaniji igrači.

Đokić nas je doveo do druge teme. Šta je prioritet u mladim reprezentativnim kategorijama, rezultat na prvenstvu ili razvijanje igrača.

– Ipak se u uzrastu do 20 godina očekuje rezultat. Davati im slobodu i širinu u samoj igri je OK, ali ne sme to da se pretvori u dezorganizaciju ili neobaveznu igru. U tom uzrastu igrači već moraju da budu odgovorni. Oni su ipak kompletni i konkretni igrači. Moraju da pokažu i odgovornost prema reprezentaciji. Naravno, nisam hteo da ih sputavam, ali je tim bio iznad svega.

Zbog svega što se desilo, Vladimir Đokić smatra leto 2015. možda i najvećim uspehom u dosadašnjoj karijeri.

– Svaki posao, gde god sam radio, pokušavao sam da uradim najbolje što umem. Bez obzira na nivo takmičenja, trudio sam se da budem stvarno izuzetno ambiciozan i da budem zadovoljan radom. Tako sam i poziv reprezentacije shvatio kao ogromnu privilegiju, nisam razmišljao ni sekundu da li sam umoran, da li imam mnogo obaveza u klubu. Generacija je sjajna i prihvatio sam to kao veliki izazov. Razmišljao sam – ili si pravi, ili nisi.

Perspektivni trener je 2014. vodio i kadetsku reprezentaciju. Sa njom je zauzeo šesto mesto na kontinentalnom šampionatu.

– U košarkaškim razgovorima mi je pomogao Dragan Tarač. Tvrđio sam da je rezultat sa kadetima bio realnost. Igrali smo jako dobro, borbeno i savremeno, ali je došlo četvrtfinale protiv Španije u kojem je sve bilo otvoreno, ne zna se kako će deca odreagovati. A to jesu deca. Na kraju smo bili šesti. Zato sam i prihvatio izazov da vodim igrače do 20 godina, što je fenomenalna i velika stvar. Dovedi reprezentaciju do krova Evrope je privilegija.

Čim je završio pohod na evropsko zlato, Đokić se bacio na obaveze u Metalcu. Od čete iz njegovog rodnog Valjeva očekuje se mnogo u narednoj takmičarskoj godini.

M. Nešović

Igraćemo u Riju

Vladimir Đokić je ispratio i dešavanja na Evropskom prvenstvu seniora.

– Uspeh na Svetskom prvenstvu je ipak došao prebrzo. To je ekipa koja je stvarana, ali smo iskoristili trenutak i sjajnu igru, izgledali fantastično i prerano postali drugi na svetu. Ipak je to bilo breme pred Evropsko prvenstvo, osećala se i u javnosti priča da smo drugi na svetu, ali sve reprezentacije napreduju. Igrali smo dobro, čekali polufinale i naleteli na jako motivisane Litvance, fizički besprekorno pripremljene. Tu utakmicu nismo odigrali na nivou na kojem umemo. Dogodio se poraz koji nije tragedija. To je to, ne može se uvek pobeđivati. Naša reprezentacija je sigurno zaslužila finale, posebno jer utakmica Španija – Litvanija nije ni ličila na finale. Mi bismo sigurno parirali Špancima, ili ih nadigrali. Četvrto mesto nije neuspeh. Velika podrška selektoru Đorđeviću, jer će već na sledećem takmičenju rezultat biti bolji. Ne sumnjam da ćemo ipak otići u Rio, dodao je Đokić.

Vladimir Kuzmanović o učinku mlađih reprezentativnih selekcija

Dobro, a moglo i bolje

Zlatna medalja mlade selekcije (U20), peto mesto juniora (U18) na Evropskom, odnosno deveto, godinu dana starijeg tima na Svetskom prvenstvu i plasman kadeta (U16) na osmo mesto na kontinentalnom šampionatu, učinak je mlađih reprezentativnih selekcija ovog leta. Da li je reč o uspehu ili neuspehu, da li je postignuti rezultat trenutna realnost, razgovarali smo sa Vladimirom Kuzmanovićem, direktorom muških reprezentativnih selekcija KSS, koji sa Igorom Rakočevićem, posle odlaska Dragana Tarlaća i Dejana Bodiroge vodi brigu o budućim asovima u Košarkaškom savezu Srbije.

– Ne računajući U20 reprezentaciju, da je svaka selekcija napravila po korak više ostvarili bi fantastičan rezultat, ali ni ovim plasmanima ne treba biti nezadovoljan. Da počnemo analizu sa najboljima. Mlada reprezentacija je posle sedam godina ponovo šampion Evrope. Vlada Đokić je maestralno vodio ekipu. Sa ponosom mogu da istaknem da smo do trona došli sa deset maksimalnih pobeda, da je ekipa ostavila fantastičan utisak na terenu, ali i van njega. Tim je bio spreman za zlatnu medalju, pa ih ni veliki peh, povreda Tejića u polufinalu, nije omeo da dođu do željenog cilja.

Juniorske ekipe (U18 i U19) poražene su na startu eliminacione faze, što ih je koštalo borbe za medalju.

– U18 je zaista talentovana generacija i ostaje žal što se nije dokopala medalje. Jedna lopta nas je delila od finala. Ipak, ono što treba istaći da nisu klonuli duhom posle poraza u četvrtfinalu, već su pokazali čvrst karakter i pobedama protiv Francuske i Španije došli do pete pozicije na turniru. U19 selekcija je završila prvenstvo sa skorom 5-2. Bukvalno je jedna utakmica determinisala tok prvenstva i mi smo je nažalost izgubili. Imali smo ubedljivo najmlađu ekipu i cilj nam je bio da ti momci, koje tek očekuju velika iskušenja, oseće čari Svetskog prvenstva. Posle poraza u 1/8 finala, morali su da igraju mečeve za plasman od 9. do 16. mesta protiv daleko motivisanih rivala, protiv kojih je u takvim situacijama veoma teško igrati. I oni su pokazali pobednički mentalitet, nisu pali, već su ostvarili sve pobede do kraja šampionata. Stručni štab selektora Aleksandra Bućana bio je u najtežoj poziciji s obzirom da je liga predugo trajala i da

je došlo do neadekvatnog odnosa klubova prema nacionalnom timu. Neki igrači su kasnili na pripreme, po našim kriterijumima bespotrebno, i faktički onemogućili celu ekipu da se bolje spremi za takmičenje. To će biti posebno analizirano, da se slične stvari ne bi ponovljale u budućnosti. Kadeti su se plasirali u četvrtfinale, ali nisu ostvarili primarni cilj plasman na Svetsko prvenstvo. Jedini su od svih selekcija imali više poraza nego pobeda. Ipak, u ovoj reprezentaciji su problemi sa izostancima bili najizraženiji. Treba istaći da četiri igrača koja smo smatrali nosiocima nisu bili u timu, dok su se dvojica povredila nastupajući za svoje klubove.

• **Velika je dilema šta je važnije, osvojiti medalju ili dobiti igrače za seniorsku reprezentaciju?**

– Naravno da je cilj da neko od ovih momaka zaigra za „A“ selekciju u skorijoj budućnosti. Ipak pravljenje rezultata je nešto što mora da ih prati od prvog dana, jer se samo tako usaduje pobednički mentalitet potreban za osvajanje trofeja. Pobede pomažu da igrači budu još spremniji i da još više žele da pobeđuju.

• **Koliko ste zadovoljni radom selektora mlađih kategorija?**

– Najpre da istaknem da mi je veoma drago što sam pratio rad Vladimira Đokića, Aleksandra Bućana, Slobodana Klipa i Nenada Trunića i njihovih stručnih štabova. Priprema utakmice, skauting, ponašanje kao i predstavljanje Srbije je na najvišem nivou, bez ekscesa, bez bilo kakvih primedbi od strane drugih timova. S obzirom da svako od njih ima ugovore samo za dato takmičenje, napraviće se analiza učinjenog i videti šta dalje. U svakom slučaju pomenuti treneri su mnogo toga već učinili, kako na klupskom tako na reprezentativnom planu. Svakako da je Vlada Đokić neko koga treba posebno pohvaliti i istaći, jer ima najmanje staža od svojih kolega – zaključio je Vladimir Kuzmanović, direktor muških reprezentativnih selekcija KSS.

Lj. Masal

Petar Božić, šef stručnog štaba

Ostvaren željeni cilj

avion sa igračima i stručnim štabom Partizana leti ka evroligaškom odredištu. Noć je, svetla nude samo telefoni na kojima se vrte igrice i laptopovi koji puštaju ili filmove, ili snimke utakmica narednih protivnika koje je potrebno skautirati. Samo jedno svetlo je usmereno u papire koji šušćaju. Jedan čovek je uporno prevrtao po skriptama.

Petar Božić je već uveliko bio najtrofejniji igrač Partizana kada je uporedo sa košarkaškom karijerom učio za trenera. Mešao je iskustvo koje je upijao na svakom treningu i utakmici, sa teorijskim znanjem. Čim je prestao da tapka loptom, znao je šta mu je činiti.

Ono što je za brojne bivše igrače po završetku karijere bilo lutanje po stranoj zemlji, za njega je bio normalan

korak. Obukao je odelo i seo uz Duška Vujoševića. Postao je onaj čiji laptop svetli dok je detalj po detalj secirao igru protivnika. I dalje je bio isti tip koji mladima pomaže neprocenljivim savetima. Išao je putem koji mu je bio zacrtan.

Nije čekao svoju šansu, ona mu je sama došla. Ali, dočekao ju je spreman.

– Kada sam došao na mesto pomoćnog trenera Partizana, priželjkivao sam da ću jednog dana biti i prvi trener. Ukazana mi je izuzetna čast što sam ovde. Sa druge strane, tu je i velika odgovornost koja se pojačava specifičnošću situacije i tajmingom kada sam imenovan za prvog trenera. Pokušaću da, uz sve neiskustvo, ali i znanje i pozitivnu energiju, opravdam poverenje koje mi je pruženo – rekao je 36-godišnji Beogradanin koji je igrač Partizana koji je odigrao najviše mečeva u istoriji.

Kada je reč o neiskustvu, činjenica je da i njegov stručni štab čine trenerski debitanti, a istovremeno legende kluba – Dušan Kecman i Vule Avdalović. To je i Goran

Tadić, dugogodišnji deo stručnog štaba Duška Vujoševića i nekadašnji trener mlađih kategorija u klubu iz Humske. Ipak, Božić je i sam svestan da je ovim nekada inteligentnim košarkašima potreban i iskusniji saradnik.

– Moja je želja bila da dovedemo jednog trenera koji bi pored pozitivne energije doneo i iskustvo i sklopio celinu u stručnom štabu. Taj čovek bi ljudskim kvalitetima i iskustvom mnogo značio mladom stručnom štabu kakav je naš. Da li ćemo tu funkciju nazvati savetnikom, ili nekako drugačije, svedeno je jer će on ravnopravno učestvovati u donošenju svih odluka vezanih za tim.

Božić je od 2004. godine do leta 2010. saradivao sa Duškom Vujoševićem na relaciji igrač-trener. Posle se pridružio najtrofejnijem stručnjaku u istoriji Partizana kao njegov savetnik. Od Duleta je toliko toga naučio da je, i kada je postao prvi trener crno-belih, sačuvao sistem koji je donosio fenomenalne rezultate u Humsku u poslednjih 13 godina.

– Vujoševića sam zvao istog dana kada mi je predsednik kluba Nikola Peković ponudio da budem prvi trener i kada sam to prihvatio. Sa Duletom imam izuzetno korektan odnos, mnogo ga poštujem. Od njega sam naučio toliko toga kao igrač, posle i kao trener. Sada moram dalje.

Kada neki trener dobije šansu da radi u velikom klubu, to obično nosi ogromnu odgovornost, ali i opciju biranja tima, selektiranja kvalitetnih igrača, pokušaja da se ispune ambicije... Petar Božić je od svega navedenog dobio samo veliku odgovornost. Jer, u njegovim rukama je budućnost uzdrmanog Partizana. Od klinaca i igrača koji su spremni da za manje novca nastupaju u crno-belom timu, mora da napravi konkurentnu ekipu dok se klub oporavlja od finansijske krize.

– Pred nama je jako težak period u kojem mora postepeno da se formira ekipa koja će možda dočekati početak sezone. Ali, ekipa koja će u perspektivi moći da odgovori očekivanjima. Izazov je ogroman, kao i odgovornost. Spreman sam da zajedno sa svim ovim ljudima, posebno sa stručnim štabom i igračima, dam sve od sebe da podignemo klub na željeni nivo, da budemo u skladu sa ambicijama koje će, opet, biti u skladu sa mogućnostima. Verujem da ova godina mora da se iskoristi da se Partizan odgurne sa finansijskog dna. Naravno da ćemo iskoristiti svaku priliku koja nam se pruži, ali neće biti nimalo lako. Duga je sezona, mnogo uspona i padova je pred nama.

M. N.

Marina Maljković, selektorka o zlatu sa EP i novim kvalifikacijama

Prevazišle očekivanja i snove

Utisci se, maltene, još nisu ni slegli, traje prepričavanje anegdota sa Evropskog prvenstva dama, na kome je Srbija osvojila zlatnu medalju – prvu u istoriji, a naše najbolje košarkašice će uskoro ponovo biti na okupu.

Prema novom sistemu takmičenja FIBA – vrlo diskutabilnom – svi moraju da igraju kvalifikacije za sledeće Evropsko prvenstvo (od 16. do 27. juna 2017. u Češkoj). Tačnije, pošteđen je samo domaćin.

Te kvalifikacije se igraju u tri prozora, tokom klupske sezone. Prvi meč Srbija igra kod kuće, 21. novembra protiv Nemačke. U istom prozoru, naše dame će 25. novembra gostovati u Luksemburgu.

Sledi odmor do 20. februara 2016, za kada je zakazan drugi prozor. Pa leto posvećeno Olimpijskim igrama. Treći – poslednji prozor, igra se u periodu između 19. i 23. novembra 2016.

Bez namere da nekoga potcenimo – rivali u evropskim kvalifikacijama ne bi trebalo da budu problem, ova dva okupljanja – u novembru, pa i februaru – idealna su prilika da se kroz takmičarske utakmice reprezentacija pripremi za ono što je čeka u avgustu, a na šta je Srbija čekala punih 27 godina.

Iako je novi sistem takmičenja vrlo diskutabilan, prevashodno jer zahteva da i šampioni Evrope igra kvalifikacije, Marina Maljković, selektorka Srbije ne smatra da će prozori u toku sezone biti problem. Naprotiv.

– Meni to ništa ne menja. Uvek kažem, ako si pravi, moći ćeš da se u svakoj prilici uklopiš sa onim što ti je dato. Tako je i sa protivnicima. Sa kim igraš, prilagodiš se. To ti je što ti je, izađi i igraј.

EP opet sa 16 ekipa

Čak 20 ekipa na Evropskom prvenstvu je previše, shvatili su to i čelnici FIBA Evrope posle takmičenja u Rumuniji i Mađarskoj, koje se otešlo celu večnost. Zato će sledeći Šampionat u Češkoj opet brojati optimalnih 16 ekipa.

Tako će plasman na Evropsko prvenstvo izboriti pobednici svih grupa, kao i šest najboljih drugoplasiranih timova.

Objasnila je zašto „prozore“ u toku sezone čak smatra i dobrim rešenjem.

– Jeste da imaš ekipu na okupu samo sedam dana i za to vreme igraš dve utakmice, pa postavlja se pitanje šta zaista možeš da uradiš za tako kratko vreme. Ali, sa druge strane, to je dobro jer se pojačava ozbiljnost i daje značaj reprezentacijama. Tri puta godišnje se prekida sve i svi gledamo samo reprezentacije, pažnja svih je usmerena na njih. I to je meni OK.

Srbija u kvalifikacije ulazi kao šampion Evrope. Ne bi trebalo da ima problema da taj epitet i očekivanja opravda u ovoj akciji. Ali, tako će biti u svakoj sledećoj. Pa čak i na Olimpijskim igrama.

– Za taj deo priče je rano – dodala je Maljkovićeva. – Ne u smislu „polako ćemo“, jer ne može polako. Ponovo se okupljamo već u novembru. Ali, neka prođe neko vreme.

Priča je tako ostala u onome što se nedavno desilo, kada su naše dame osvojile zlatnu medalju na Evropskom prvenstvu u Mađarskoj i Rumuniji.

– Cilj je bio da se plasiramo na kvalifikacioni turnir za Olimpijske igre. Uvek sam pričala, da sve što se govori preko toga, recimo zlatna medalja, nije inteligentno – priznala je Maljkovićeve. – Navodila sam primer Španije, evropskog prvaka. Ispostavilo se kao tačno, sada su osvojile tek bronzu. Bilo je izuzetno teško Evropsko prvenstvo. Sve smo uspeli planski da odradimo, pa da ekipa u najvažnijim trenucima, kakvo je bilo četvrtfinale protiv Turske, prikaže vrhunsku košarku.

– Dodajući da joj je posle četvrtfinala čestitalo barem 30 vrhunskih trenera, Maljkovićeve je nastavila:

– Rekli su mi kako nikada nisu videli da žene igraju takvu košarku kao što smo mi igrali četvrtfinale. Očekivano, sa velikim psihološkim opterećenjem smo ušli u polufinale protiv Belorusije, ali pobedili smo.

Najspremnije, a bez kondicionog trenera

Srbija jedina na Šampionatu Evrope nije imala kondicionog trenera, a bila je najspremnija ekipa na takmičenju. Ko o tome vodi računa, pitali smo selektorku.

– Ja – kratko je odgovorila. – Tek sada u Lionu imam kondicionog trenera, ranije u karijeri nisam nikada. Imala sam sreće da u Ušću na početku kratko saradujem sa Srđanom Sarićem. Smatram da saradnja kondicionog i glavnog trenera mora da bude više nego savršena.

Kondicioni trener joj očigledno nije ni potreban.

– Uostalom, pravi trener mora sve to da drži u malom prstu i da barata svim tim podacima. Hvala Bogu, svih ovih godina u reprezentaciji smo imali samo jednu povredu Saše Čađo, pre tri godine.

Finale smo odigrale baš onako kako sam želela. Prevažili smo sva moguća očekivanja i snove.

Svih ovih godina, tim je rastao, napredovao u svakom mogućem pogledu. Naravno, sa njim je napredovala i selektorka.

– Za ove četiri godine je urađen veliki posao. Krenuli smo, ne od nule, već iz minusa i trebalo je sve postaviti na svoje mesto. To su nekada bili sati i sati razgovora. Počeli smo kao što počinje neka kadetska selekcija. Ovo je zajedničko dostignuće, gde su devojke u svim ovim godinama uspele da ono što sam tražila od njih, i to kako je vreme odmicalo sve više i više. Na kraju smo došli do tog nestvarnog rezultata.

Često se pričalo o hemiji unutar ekipe, o tome kako su naše devojke pravi tim. Ali, drugi pravi tim je i stručni štab.

– Stručni štab je zaista neverovatan. Mi smo jedna od retkih reprezentacija, zajedno sa Španijom, koja nikada nije menjala stručni štab, malo ga je dopunjavala u zavisnosti od potreba. Mi smo grupa ljudi koja funkcioniše kao sat, i moram da im se zahvalim, jer nije lako raditi sa mnom.

Uz osmeh je objasnila:

– Nije lako jer ja 24 sata mislim o košarci i stalno izmišljam nešto novo. Ali, to je jedini pravi način. Oni su se sa svim tim maksimalno složili, a sada se to prenosi i na devojke. Zato to i izgleda tako dobro. Mi smo morali da pružimo duplo više od devojaka, da bi se od njih tražilo da to na terenu što one imaju bude tip-top.

Često ćete je videti kako tokom utakmice zove saradnike i traži savet, pojašnjenje...

– Stalno komuniciramo. Svakog dana imamo barem dva sastanka. I to je sve dovelo do ovoga. Mnogi su se pitali zašto posle Turske nismo seli na piće?! Pa meni se prvoj pije piće ili šta već, ali mora da se radi. Mora dalje. Zacrtili smo da slavije bude 29. juna, tada može sve. Ako i jedan dan izadeš iz toga, gotov si.

Da bi najbolje dočarala kako stručni štab funkcioniše, selektorka je vratila film na 2013. i Evropsko prvenstvo u Francuskoj.

– Sećam, tada su nas upoređivali sa stručnim štabom Francuske koja je tada imala drugog selektora, Pjera Vansona. To su bila jedina dva stručna štaba gde su selektori pitali i fizioterapeute kako su oni videli utakmicu... Bili smo jedini koji hoće da čuju mišljenje svih. I to je način na koji ja funkcionišem. Zato i ne čudi to što tokom utakmice stalno razgovaramo i razmenjujemo mišljenja. Sve u cilju da se utakmica dobije – zaključila je Maljkovićeve.

B. Kostreš

Piše: Aleksandar Ostojić

Koš po koš

Knjiga pisana 46 godina

Poznati sportski novinar i publicista Vladimir Stanković pripremio je, uz pomoć Košarkaškog saveza Srbije, kapitalno delo koje je selektor naše reprezentacije Saša Đorđević ocenio kao „kulturno blago“. Neoboriva je činjenica da je naša sportska literatura, košarkaška posebno, obogaćena za vrlo vredno istorijsko štivo, koje prelazi granice srpske i postaje „svojina“ evropske, pa i svetske košarke.

Neuobičajen prizor viđen je na poslednjoj konferenciji za štampu naše muške košarkaške reprezentacije pred odlazak na Evropsko prvenstvo. U beogradskom hotelu „Zira“ selektor Saša Đorđević je govorio okupljenim novinarima, a igrači – svi utonuli u čitanje knjige. Duboko koncentrisani, samo poneko lagano dodirne onog do sebe i pokaže mu nešto između korica. Da nije bilo novinara neko bi pomislio da je zalutao u univerzitetsku čitaonicu. Nije ni čudo, jer držali su u rukama svojevrsnu košarkašku bibliju, upravo izašlo iz štampe enciklopedijsko delo „Koš po koš“ autora Vladimira Stankovića, našeg poznatog sportskog novinara i publiciste.

O kakvoj vrsti knjige se radi objasnio je predsednik KSS Dragan Dilas:

– Ideja je potekla od Vlade Stankovića da sve što su Jugoslavija i Srbija učinile na raznim evropskim prvenstvima ostane iza nas. Verujem da će za nekoliko desetina godina neko opet praviti ovakvu knjigu, o ovom našem vremenu. Toliko godina pratim košarku, i opet sam u ovoj knjizi mogao da saznam mnoge nove stvari. Na primer, kako da se igraju tri produžetka 0:0, a da u četvrtom bude 2:0, jer nije bilo ograničenja napada. Verujem da će knjiga biti jako zanimljiva svima.

A njegov prethodnik na mestu prvog čoveka našeg košarkaškog saveza, legendarni Dragan Kapičić je objasnio:

– Ova knjiga je malo naučno delo, to može samo Vlada Stanković. On radi na polju sporta, fudbala i košarke, i uvek me iznenadi kreativnošću koja je impresivna. Knjiga je priča o evropskim prvenstvima, može da bude neka vrsta impulsa za naredni rad. Fasciniran sam knjigom, izneto je toliko podataka, ne

moju da verujem da ih neko uopšte ima toliko. Podatke bez emocija i naklonjenosti prezentuje jako interesantno, iako su brojevi možda sami po sebi suvoparni. Apelujem na Vladu da nastavi sa ovom pričom i zaokruži trilogiju svetskim i olimpijskim ciklusom. Dešava se da komentariše detalje kako je bilo pre i za vreme utakmice, a što ja ne pamtim iako sam ih igrao. Kao da je on bio na terenu, što je dokaz koliki je zaljubljenik u košarku.

Pa šta se to tako lepo i važno nalazi u ovoj knjizi?

Na 360 strana autor je skupio stotine retkih (čak i nikad viđenih) fotografija, hiljade podataka o igračima i milion zanimljivosti. Sve je to dosad negde postojalo, u arhivama, sportskim muzejima, privatnim kolekcijama, ponešto i na internetu, ali

niko se nije prihvatio posla da te

stvari pronađe i uobliči u knjigu. Vlada Stanković jeste. Prema njegovom priznanju, ovu knjigu „pisao“ je punih – 46 godina!

– Ovo je moj lični omaž košarci, koju pratim od proleća 1969. pa do danas, lični dug onima sa kojima sam saradivao. Nadam se da će biti još košarkaških knjiga, jer naša košarkaška istorija to zaslužuje.

„Koš po koš“ je posvećen učešću Jugoslavije, odnosno Srbije, na evropskim šampionatima od 1947. do danas. „Obradio sam 31 šampionat na kojima je naš

državni tim učestvovao. Na 15 od njih sam prisustvovao kao novinar, 10 sam pratio na televiziji, jedan sam (1961) pratio na radiju i u novinama. Ne pamtim samo one šampionate između 1947. i 1959, ali sam konsultovao izvore koji su mi omogućili relativno tačnu rekonstrukciju utakmica – objašnjava Stanković.

A u knjizi su obrađene 243 utakmice naše reprezentacije, i to tako detaljno da praktično svaki koš ima svoju priču. Ako nije pomenut u uvodu o svakom šampionatu, ili u komentaru svake utakmice, onda je sigurno zabeležen u dosad najtačnijim statistikama sa utakmica. Stanković prosto robuje istini i tačnosti podataka, pa je tako pronašao originalne zapisnike sa svih tih mečeva i na osnovu njih sačinio individualnu statistiku za svakog igrača koji je ikad u istoriji na evropskim prvenstvima obukao dres Jugoslavije ili Srbije.

Startnu dilemu Jugoslavija ili Srbija rešio je vrlo jednostavno i jedino moguće. Reprezentacije koje su učestvovala na kontinentalnim šampionatima tretira kao naše, jer one su to zaista i bile. U vreme Jugoslavije to je bila reprezentacije svih šest republika, koje su kasnije postale samostalne države, svi smo podjednako za nju navijali, i toga se vrlo dobro sećaju svi, osim možda najmlađih generacija. Jugoslaviji niko ništa ne oduzima, ona je osvojila ono što je osvojila, i tako se tretira u ovoj knjizi. Niti iko ima pravo da te medalje baštini, ili deli po nacionalnom ključu. Uostalom, kao što je to bila naša reprezentacija, tako je naša bila i titula prvaka Evrope koju je osvojila, na primer, sarajevska Bosna. Dakle, Jugoslavija je bila naša dok je postojala, kasnije je naša bila Srbija i Crna Gora, a sada je naša Srbija, i to je u knjizi tretirano ravnopravno, baš kako i treba.

A kad je o podacima reč... između korica knjige „Koš po koš“ sublimirano je bogatstvo stvarano generacijama.

Priča počinje 1947. u Pragu, gde je na Evropsko prvenstvo reprezentativce Jugoslavije odveo selektor Stevica Čolović. Prethodno su trenirali u Rijeci na šljaci, a u timu su bili i sjajni plivač i vaterpolista Božo Grkinić, kao i reprezentativac u hokeju na ledu Zlatko Kovačević. Osvojeno je pretposlednje mesto, iza nas je bila samo Albanija, koju smo pobedili. Na tom šampionatu bronzu je osvojio Egipat, i tu Vlada Stanković ima priču o danas neverovatnim obrtima kakvih je bilo tih godina u sportu. Naime, autor otkriva da je posle Drugog svet-skog rata severna Afrika pripadala evropskoj zoni FIBA,

pa je zato i Prvenstvo Evrope 1949. održano u – Kairu. I više od toga: šampion Evrope je postao Egipat, a među učesnicima našli su se Sirija i Liban.

Knjiga obiluje ovakvim pikanterijama i pričama koje su ponekad neverovatne, a najčešće bude nostalgiju kod čitaoca i sećanje na dane kad je naša košarka polako postajala evropska, a potom i svetska velesila. Romantizovana priča nazvana „Bićemo šampioni sveta“ ovde je dokumentovana i istoriografski i statistički obrađena i zaokružena.

Fotografije su posebna priča. U knjizi su logotipi svih šampionata, fotokopije zapisnika brojnih utakmica

naše reprezentacije, izgledi medalja... Tu su slike od Nebojše Popovića u akciji u Pragu 1947, preko voza sa našim igračima i Vilijamom Džonsom na železničkoj stanici u Moskvi, sovjetskog džina Kruminša, Daneua koji šutira horog na fudbalskom stadionu „Vasil Levski“ u Sofiji, elegantne publike u hali 1 Beogradskog sajma 1961, susreta Čermaka i Bila Rasela, petorke Slavnić, Kićanović, Dalipagić, Jelovac i Čosić, čuvene tuče sa Italijanima u Limožu, Danilovićevo zakucavanje preko Sabonisa u Atini, Sašine trojke protiv Hrvatske u Badaloni... pa do elegantnog polaganja Nemanje Bjelice protiv Francuske u Sloveniji 2013.

Svaka stranica otkriva nešto novo, novi koš, novu medalju, novo doba... „Koš po koš“ je krcat iznenađenjima, novim uglovima iz kojih se sagledavaju poznati događaji, saznanjima i podacima kojih je dosad bilo malo, a svakako ne na jednom mestu kao ovde. Tako to izgleda kad knjigu piše majstor, pa još punih 46 godina!

– Veliko hvala Vladi što je došao na ovu ideju u ime nas aktera istorije. Ovo je kulturno blago koje vredi da se nađe u knjizi – rekao je na promociji knjige u Beogradu selektor naše košarkaške reprezentacije Saša Đorđević.

Nama je, pored ponuđenog, za ovo delo, skromnog prikaza, ostalo da preporučimo: Pročitajte ovu knjigu, jer ona je dragocenost – Zemlje košarke. „Koš po koš“ je literatura, dokument, istorija i košarkaška poezija. Svakako je pročitajte.

Boško Đokić, predavanje: Trenerski dani 2015

Od vežbe do modela igre

Moje predavanje ima specifičan naziv „Od vežbe do modela igre“. Uvek je opasno kada se te dve reči „model igre“ pojavljuju na predavanju, jer je to nemoguće da stane u samo jedno predavanje, za to je neophodno mnogo više. Zbog toga ću prvo objasniti u čemu je ideja i uopšte šta želim da predajem. Kada god su bila predavanja, naročito za trenere mlađih kategorija, imao sam dilemu šta da predajem, jer nisam radio sa ekipama ispod juniorskog uzrasta. Da li uzeti nešto specifično iz same igre, tehnike, taktike ili nešto drugo. Odlučio sam ovog puta da kroz jednu vežbu pokažem neki moj način i filozofiju igre, a u stvari to je jedan otvoren sistem koji svako od vas može doraditi ili preraditi.

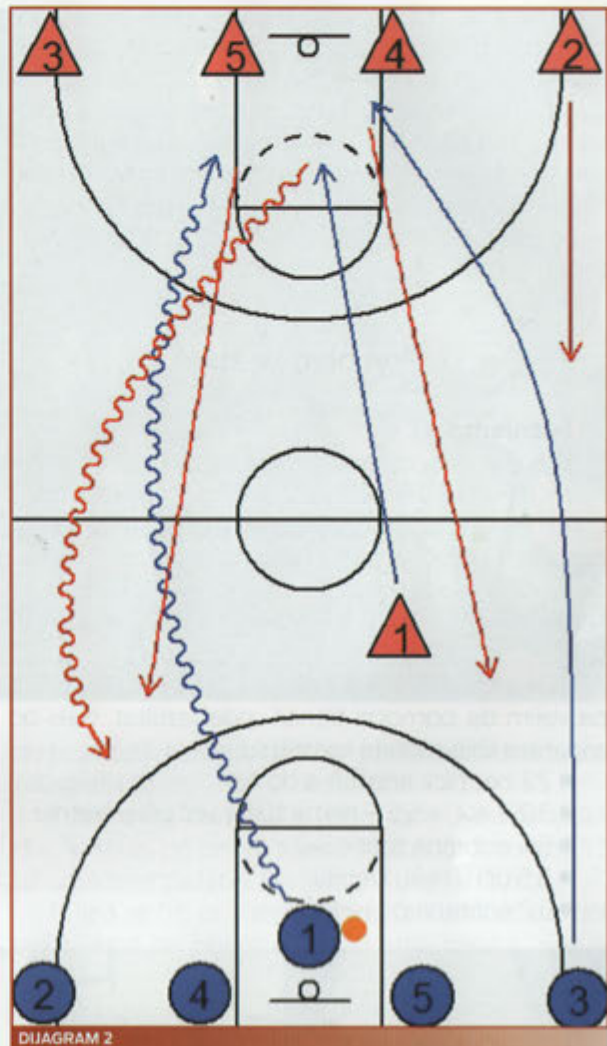
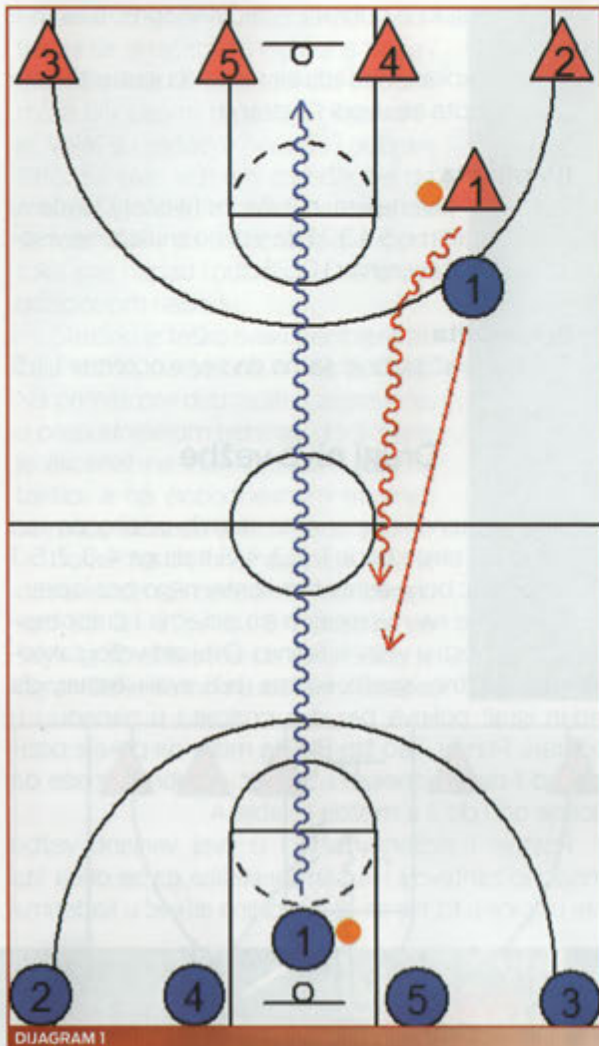
Model igre je uslovljen sa više stvari, od trenera, njegove filozofije, načina razmišljanja ali i od pravila

igre. Uvođenjem pravila da napad traje 24 sekunde i odskora pravila da se posle skoka u napadu, odnosno drugog ili trećeg napada vreme za napad vraća na 14 sekundi, drastično se ubrzala igra. Samo ubrzanje i veći broj napada vodi ka nekim drugim stvarima. Prvo za tih 14 sekundi, odnosno 18 koliko se igra nisu moguće više neke dugačke akcije, setovi napada sa puno blokada. Sada se ide u kraće akcije, u 2:2 ili pick and roll, što dovodi do individualnih rešenja. Siguran sam da se promenom pravila skraćanjem vremena za napad i samim tim ubrzanja igre došlo i do povećanog individualnog kvaliteta igrača.

U okviru pravila dozvoljenog vremena za napad može se izgraditi model igre bez obzira da li su to pioniri, kadeti, juniori ili seniori. Moraju se postaviti pravila i jasno razgraničiti i mislim da se to može uraditi u okviru ove vežbe. Sretao sam trenere čija su pravila što

se tiče brzine napada strogo kontrolisana pa važe pravila kojih sam se i ja držao u nekim fazama:

Ukoliko osvojimo loptu u odbrani, a protivnik nije izveo šut (presecanje u prednjoj liniji izbijanjem lopte), obavezno se igra kontranapad, pa makar to bilo i 2:2 i 3:3, zato što je veliki prostor i mora se odigrati.

Ukoliko protivnik promaši i dođemo do poseda posle odbijene lopte od obruča, naročito ako se odbije malo dalje, uvek se pokušava kontranapad.

Ukoliko primimo koš, onda u principu ne igramo kontranapad, ali smo dužni da za svega 7-8 sekundi svih 5 igrača uđe u napad.

Dve najbolje definicije koje sam čuo za košarku su: „Košarka je igra navika“ tako da svaka igra sadrži znanje, intuiciju, rešenja novih stvari, inteligenciju, emocije, osećaj saradnje... „Košarka je rešenje hendikepa“ jer sa ubrzanjem igre ne može nam prvi cilj biti dugačak set napa-

da već u okviru 24 sekunde prva izgledna prilika mora se rešavati, jer druge neće biti. To znači ako ima prednost u prostoru, ako mu je igrač previše na pomaganju i kasni, da treba da šutne. Najveći hendikep je u kontranapadima, broj igrača tj. situacije 1:0, 2:1, 3:2... Drugi hendikep je prostorno-vremenski gde neko iz odbrane zakasni 1 ili 2 sekunde i to se mora odmah rešavati. Treći hendikep su miss-match situacije gde se koristi visinska prednost i do kojih najčešće dolazi iz igre pick and roll-a, zbog čega je u najvećoj meri i zastupljena.

Ova vežba obuhvata sve te stvari, plus veliki broj ponavljanja, doprinosi boljoj fizičkoj pripremi ekipe, jer kada se vežba radi u celini, zahteva 20 dužina u kratkom roku, od 1:0 do 5:5. Naravno vi možete prilagoditi vežbu vašem treningu, pa raditi po delovima, može se kretati od 3:3 ili se samo igrati 5:4 i 5:5.

Dovodi do situacija gde je nužna saradnja, razmišljanje, poboljšanje

2015
TRENERSKI DANI

komunikacije... Još jedna stvar jesu minijature, zato što sve češće ostaje za napad po 5-6 sekundi, što ranije nije bilo. Ako podelimo napad od 24 sekunde na direktnu kontru do 7 sekundi, neko kasnije ide u polukontru, rani napad pa ulazak u poziciju, znači od 7 sekundi do 18, 19 sekundi ide pozicioni napad a kada ostane 5-6 sekundi, uvek moraju da se igraju minijature bazirane na individualnom kvalitetu tako da ima toga u ovom kompleksu vežbi.

Prvi nivo vežbe

I varijanta

Dve petorke postavljene na čeonu liniju, 1 u sredini, na ivici reketa 4 i 5, 2 i 3 u ćoškovima. 1 odbija loptu o tablu i povlači kontru 1:0 sa što manje driblinga (3-4), čim završi uključuje se 1 iz protivničke petorke i napada 1:1. U nastavku ulazi 2 i zajedno sa 1 otvaraju 2:1. Nastavak je 2:2, 3:2, 3:3, 4:3, 4:4, 5:4, 5:5. (dijagrami 1 i 2)

Svaka od ovih vežbi može da bude i takmičarska pa volim da pomoćni treneri vode rezultat. Neki od zadataka koje možete koristiti su:

- 2:2 bez pick and roll-a do 4:4
- 3:3 – 4:4 – 5:5 – nema žurbe već ući u kretnju
- 5:4 odbrana zonski 2-2
- 5:5 ući u neku kretnju
- 3:2 odbrana po vertikali

- 4:3 trougao u odbrani – zadatak sprečiti lagane poene
- posle skoka u napadu se nastavlja igra, u slučaju faula lopta se uvodi sa strane

II varijanta

Pošto su plejmejkeri najviše opterećeni, sada u drugoj seriji radimo 5.4.3.2.1 da vidimo snalaženje visokih igrača u rešavanjima 1:0, 2:1...

III varijanta

Bilo koji igrač počinje samo da se ne opterete 1 ili 5

Drugi nivo vežbe

Rešenje hendikepa u miss-match-u tako da red ulaska jedne ekipe bude 1, 2, 3, 4, 5 a druge 4, 3, 2, 5, 1

Smernica: bolje ostati bez kontre nego bez lopte

Akcentat je na mismatch situacijama i prepoznavanju prednosti u visini ili tehnici. Ovaj set vežbi zahteva polivalentne igrače kojima teži svaki trener, da jedan igrač pokriva bar dve pozicije i u napadu i u odbrani. Primer: kao što Bjelica može da pokrije pozicije od 1 do 4 ponekad i 5, Jović u odbrani može da pokrije od 1 do 3 a možda i slabije 4.

Postoje i složeniji zadaci u ovoj varijanti vežbe misaono zahtevniji i ja sam pristalica da se deca što pre uključe u to. Ne sa 12-13 godina ali već u kadetima

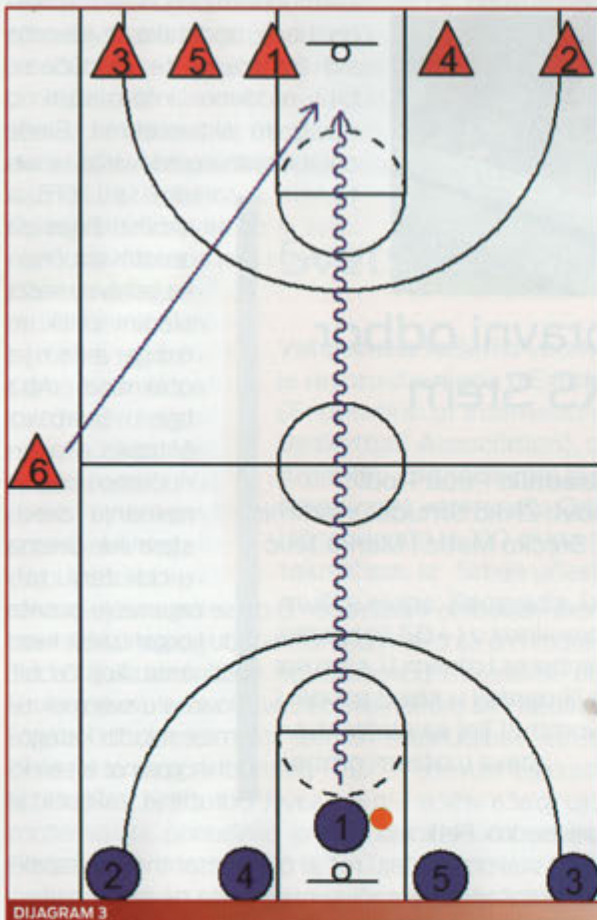

od neke 16. godine usloznavati zadatke jer sa skraćanjem vremena napada košarka traži bržu reakciju i obuka mora biti sasvim drugačija nego ranije. Veliki su zadaci u napadu i odbrani zato su ove vežbe i zamišljene da malo „zagolicaju mozak“, nateraju da se razmišlja i da se obrade sva četiri toka igre: napad i odbrana u tranziciji i pozicionom napadu.

Strašno je teško svaki trening raditi celu vežbu, pa se ona može podeliti. Na primer, prvi deo raditi u zagrevanju u prepodnevnom treningu do 3:3 gde je akcenat na individualnoj i grupnoj taktici, a na popodnevnom treningu se može raditi od 4:4.

Dolazimo do finalnog dela, koji je dosta složen. Smanjujemo hendikep i kod 1:0, 2:1, 3:2, 4:3 i 5:4 ubacuje se šesti igrač ekipe (na centar). Sada je ograničenje samo na polovini terena.

DIJAGRAM 3

Čim lopta pređe centar ulazi igrač sa polovine terena i proba da stigne u odbranu. Tu je finesa da u odbrani mora biti strašno dobra komunikacija na nekoliko nivoa. Prvo probati usmeravanje lopte u stranu gde će lakše da stigne natrčavajući igrač; drugo je insistiranje na faultu – mislim da je nemoguće igrati dobru odbra-

nu bez faulta, naročito dobrog i pametno iskorišćenog. (dijagram 3)

Posle ovog celog seta voleo sam uvek da radim dve tri stvari po celom terenu. Najčešće je to igra 5:5 uz određene zadatke. Primeri:

1) Igra se 5:5 po celom terenu uz suđenje, sve dok neka ekipa ne postigne dva vezana poena (sve se broji 1).

2) Druga varijanta je 5:5 na dva koša sa izmenjivim pravilima i akcentom na skoku u napadu. Ako ekipa ubaci koš, onaj koji uhvati loptu iz mrežice razvija napad na drugi koš, što znači da i napadačka ekipa može razvijati kontru uzastopno sve dok postiže poene i prva uzima loptu iz mrežice. Lopta se ne izvodi ali obratiti pažnju na korake. Raditi 5:5 sa tim hendikepom i težiti da napad ne traje duže od 14 sekundi, da bi skratili set napada. Igrati na određen broj poena uz interna pravila.

3) Treća varijanta je 5:5 sa promenom poseda na znak trenera. Ako se igra na jednom košu, napad ostavlja loptu i uspostavlja odbranu ali 1 čuva 2, 2 čuva 3, 3 čuva 1, 5 čuva 4 i 4 čuva 5. Ako se igra po celom terenu, samo se ostavi lopta i protivnička ekipa razvija kontranapad.

4) Četvrta varijanta je 5:5 na jednom košu (može se raditi i sa 3 ekipe sa 4 igrača). Kreće se 5:5, odredi broj poena dokle se igra i uvodimo dve stvari: skok u napadu tj. drugi ili treći napad i jako važan segment - slobodna bacanja. Svaki skok u napadu donosi poen. Svaki postignut koš mora da se overi pogodenim slobodnim bacanjem. Ukoliko se postigne trojka ili se poentira zakucavanjem sa pogodenim slobodnim bacanjem ekipa dobija 2 poena.

Priredio **Goran Ristić**,
viši košarkaški trener

OKS Srem

Sremci kolo vode

koristeći statutarnu mogućnost, Košarkaški savez Vojvodine formirao je okružne saveze sa sedištem u: Novom Sadu, Zrenjaninu, Subotici, Somboru, Kikindi, Pančevu i Staroj Pazovi (OKS Srem). Ideja je svakako bila dobra, a krajnji cilj je bio podizanja kvaliteta košarke u svim elementima, u bazi.

OKS Srem, među retkima je gde ulažu napor da se zacrtani zadaci i ostvare. Tu se pre svega misli na omasovljenje igre među obručima, podrške klubovima i rad na stručnom usavršavanju trenera, kao glavnih nosilaca svih aktivnosti. U Sremu trenutno funkcioniše preko trideset klubova (KK Mega-Leks – ABA

Jedan od značajnijih ciljeva Upravnog odbora OKS-a jeste da se podrška ostalih opština u Sremu digne na nivo koji košarkaški klubovi svojim rezultatima zaslužuju. Kako saznajemo, posebna pažnja biće usmerena na razvoju košarke u opštini Šid.

U Sremu ima aktivnih oko sedamdeset košarkaških trenera.

Kako smo već istakli, glavni nosioci, valjda po prirodi stvari, u Sremu su – treneri. Tim povodom obratili smo se i prvom čoveku trenerskog udruženja, Aleksandru Petkoviću.

– Glavni ciljevi Udruženja u našem planu i programu rada su: edukacija i pomoć trenerima u Sremu. U

prethodnom periodu je formirana baza podataka, evidencija svih trenera, pa će ubuduće svi biti redovno informisani o narednim aktivnostima. Slede organizovana predavanja za sve trenere, u saradnji sa UKTS, a ideja je da se iskoristi činjenica da veliki broj poznatih stručnjaka boravi u našoj

sredini prilikom odigravanja utakmica Aba lige u Sremskoj Mitrovici. Pokrećućemo i pitanje nemanja predstavnika Srema u Udruženju trenera

Upravni odbor OKS Srem

Predsednik: Petar Rodić.

Članovi: Živko Smuđa, Vladimir Jojić, Srećko Matić i Marko Jelić

liga, dva „B“ ligaša – KK Srem, takođe iz Sremske Mitrovice i KK Dunav – Stari Banovci).

Na čelu ovog okružnog saveza je Pero Rodić (Stari Banovci), trener od iskustva i sa ugledom u Sremu, a predsednik trenerske organizacije je Aleksandar Petković iz Sremske Mitrovice.

– Uz značajnu ulogu lokalne samouprave, u čemu prednjači opština Stara Pazova, mnogo su nam veće mogućnosti da sprovodimo niz aktivnosti na teritoriji Srema, a uskoro ćemo dobiti u Staroj Pazovi i svoje službene prostorije, ističe predsednik Rodić i dodaje: – Košarka u našem okružnom savezu je u usponu. Naša posebna briga su najmlađi košarkaši. Tu svake godine, sa sve većom masovnošću, u opštini Stara Pazova, organizujemo mini-basket festival koji je postao vrlo popularan kada nisam se kao generalni sponzor priključila kompanija, gospodina Cvike Krunića – Medius, iz Stare Pazove. Kako je ta saradnja učvršćena, na obostrano zadovoljstvo, verujemo da će broj od preko 150 najmlađih košarkaša, koji se pojavio na prošlogodišnjem takmičenju, biti nadmašen, ističe predsednik Rodić.

nera Vojvodine. Insistiraćemo da se organizuje poseta klubovima sa ciljem pomoći u radu i organizaciji, kao i da se izaberu poverenici po opštinama, koji će biti zaduženi za praćenje rada u klubovima u svom okruženju. Tradicionalne All Star utakmice mlađih kategorija organizovaće se kao i prethodnih godina, a selekciju igrača vršiće Stručni savet Udruženja, zaključio je predsednik Petković.

U svakom slučaju reč je o interesantnoj i perspektivnoj košarkaškoj priči, u kojoj, zašto ne istaći, najveći teret nose upravo treneri. Čuli smo i niz novih predloga koji se temelje na činjenici da je, na primer ovaj OKS, po broju klubova, igrača, trenera i svega što čini košarku, objektivno veći. Čitaj: značajniji, od nekih regiona u Srbiji, a koji su, po sadašnjem ustrojstvu u mnogo povoljaćenijem položaju.

U susret EP u Novom Sadu 2016.

Košarke nikad dosta

S

ledeće godine Novi Sad, srpska Meka maksibasketball-a, ugostiće više od 2.000 košarkaških veterana iz cele Evrope. Preko 120 muških i ženskih ekipa takmičiće se od 25. juna do 3. jula u više starosnih kategorija: dame, počev od 30 godina plus, a muškarci od 35+ pa na svakih pet godina sledeća grupacija. Na nedavnom Svetskom prvenstvu veterana u Orlando (SAD) takmičile su se i ekipe u starosnoj kategoriji 75+...

Miodrag Hadžibabić, predsednik Organizacionog odbora predstojećeg, 9. po redu, Evropskog šampionata košarkaških veterana, smatra da ovakva takmičenja imaju višestruki značaj. Za ljude koji ni posle višedecenijskog bavljenja košarkom ne odustaju od zdravog života, to je produžetak, rekreativni doduš, „mobilnog tela i duha“. S druge strane, druženje i umnožavanje direktnih kontakata sa basketasima iz zemlje i inostranstva obogaćeno je razmenom višedecenijskih košarkaških iskustava. Treće, ne manje važno, za Grad, Pokrajinu i Srbiju: osim takmičara i članova delegacija iz evropskih zemalja, ugostićemo i par ekipa sa drugih kontinenata, koji će učestvovati u ovom velikom sportskom događaju van konkurencije. Svi oni poneće iz Novog Sada i naše zemlje, verujem, lepe utiske o tome čime mi to raspoložemo i šta možemo da ponudimo onima koji žele da posete Srbiju.

Na pitanje ko selektira i trenira ekipe koje učestvuju na takmičenjima veterana, Hadžibabić odgovara da nakon intenzivnog bavljenja košarkom, profesionalno ili amaterski, i strogih takmičarskih pravila, veterani nastoje da rekreativni način bavljenja sportom osmisle tako da zadovoljstvo što se i dalje bave košarkom ne ugroze šablonima i preteškim zadacima. Zato, često, kad se pripremaju za takmičenje, ulogu trenera

preuzimaju najiskusniji među njima, oni koji poseduju autoritet. „Najčešće se spontano nametne onaj ko poseduje leadersko-trenerske afinitete“, kaže Hadžibabić, koji je košarkašku karijeru započeo u Sremskoj Mitrovici. „Zanimljivo je da su, recimo, na Svetskom prvenstvu u Orlando čak 90 odsto činili košarkaški entuzijasti, koji nisu u svojim zemljama imali vrhunske

Svetska revija

Veteranska košarka veoma je rasprostranjena u Evropi i svetu. FIMBA (Federation of international Masters Basketball Association), osnovana 1979. u Argentini, organizovala je u avgustu Svetski šampionat veterana u Orlando (SAD). Učestvovalo je 210 ekipa sa ukupno 3.500 takmičara. Iz Srbije učestvovala su dve muške ekipe: Beograda, koja se takmičila u kategoriji 50+ i u konkurenciji 31 tima zauzela 11.mesto, i zajednička ekipa Valjeva i Novog Sada u kategoriji 40+, koja se nadmetala sa još 15 timova i zauzela sedmo mesto u svetu.

sportske karijere. Na ovaj način im je, dakle, pružena prilika da se takmiče pod zastavom svoje zemlje i da, ako osvoje prvo mesto, zapeva-ju i svoju himnu.

Novi Sad je zaslužio da bude domaćin ovako velikog takmičenja košarkaških veterana i time što svake godine uspešno organizuje dve gradske lige (ABL i NSL), u kojima takmičenja traju od jeseni do proleća. Osim toga, proleto je organizovan Treći međunarodni turnir veteranki i veterana iz bivših jugo-

slovenskih republika, kao uvertira za predstojeće EP. Veoma je važna podrška Grada Novog Sada svim velikim projektima veterana.

Treba, najzad, istaći da takmičenja vremešnih košarkaških znalaca nisu lišena lepih poteza, „trica“, duplih paseva pa i „banana“. Ne manjkaju ni taktičke varijante koje smišljaju oni koji su se osim igranja okušali i u trenerskom poslu. Vrlo je izražena i želja za pobedom, a fer-plej se, naravno, podrazumeva...

Zdenko Pop

Kako saradivati sa sudijama da sude u korist tvoga tima

Džon Mek je trener Veli Fordž hrišćanskog univerziteta (Valley Forge Christian College) već četrnaest sezona. Prvu sezonu je počeo sezone 2000/01, i to godinu pre nego što je završio svoju izuzetnu igračku karijeru na istom koledžu. Kroz igračku karijeru na koledžu postao je najbolji strelac u istoriji koledža i po broju poena (3494 ukupno), i po proseku poena po utakmici (26,5 poena). U svojoj petoj trenerskoj sezoni na koledžu uspeo je da koledž dovede do pozitivnog skora u odnosu pobjeda i poraza, što se nije desilo od 1988. godine. U pet od poslednjih šest sezona koledž je imao 20 pobjeda i pobedili su na NCCAA II Šampionatu istočne regije. Osim košarkaške i trenerske karijere trener Mek je ostavio puno traga i u hrišćanskoj zajednici u čitavoj regiji koledža.

elite li da znate kako da sudije sude u korist vašeg tima? To je jednostavno. Ponudite im novac ili im zapretite. Ha ha ha, opusti te se. Šalim se, šalim se. Pošten i dobar trener to nikada ne bi uradio. Možda podmićivanje sudija nije najbolja opcija da neke sudijske odluke budu donete u vašu korist. Postoji više načina da sudija „svira“ u vašu korist. Sada vidite da će biti nekih osoba koje će imati problema sa ovom člankom. Ovo je veoma osetljiva tema. „Manipulacija sa sudijama“ ili „Sudije odlučuju o ishodu utakmice“ to je visoko rizična tema. Ali veoma je važno i mora se pričati o njoj.

Neke osobe van terena veruju da sudije nemaju nikakav uticaj na ishod utakmice. To nije tačno, to je velika laž. Nekoliko odluka sudije mogu odlučiti košarkašku utakmicu. Sudijske odluke su ranije odlučile mnoge utakmice i dalje će odlučivati mnogo, mnogo utakmica u budućnosti.

Evo devet načina koji će vama i vašem timu pomoći da sudije donesu nekoliko odluka u vašu korist ako se pravilno koriste. Stekni poverenje sudija pre utakmice. Prva stvar koju treba da uradite je da izgradite poverljiv odnos između vas i sudija. Sudije moraju steći poverenje u vas. Ovo treba početi pre nego što igra počinje. Ako vam iste sudije sude više puta tokom sezone, gradite pažljivo odnos sa njima dužim putem da ih pridobijete. Ne da favorizuju vaš tim nego da na primer više slušaju ono što imate da im kažete tokom igre a ne da unapred odbacuju vašu „istinu“. Kako možete izgraditi poverenje? Evo nekoliko stvari koje ja radim ...

1. Upoznajem se sa sudijama pre utakmice ako ih ne poznajem.

Prilikom pozdravljanja pitam ih „Kako ste“ „Šta mislite o toku prvenstva“, itd. I to uvek uz osmeh.

2. Saznajte njihova imena

Uvek pred utakmicu se trudim da zapamti imena sudija, a pred sam početak da se prisetim imena sudija. Postoji velika razlika između: „Sudija! Hajde, gde je tu greška?“ i „Majkl! Hajde, gde je tu greška?“. Sudije će biti sklonije da razgovaraju sa tobom ako im se obraćaš po imenu.

3. Pohvali sudijsku ispravnu odluku

Želim da sudije vide da znam razliku između dobre i loše odluke. Bez obzira za koji je tim dosuđena.

Obično treneri početnici jedino pokušavaju da komuniciraju sa sudijama kada imaju problema sa njihovim odlukama.

Iskusni treneri nemaju reakciju samo na negativnu odluku sudija nego ih često pohvale ako je odluka korektna bez obzira da li je odluka u korist ili protiv njihovog tima.

Ja ne preporučujem da se ovo radi na svaku odluku sudija. Ovo sačuvam za polovinu sudijskih odluka kada one izazivaju negativne komentare igrača ili publike. Bez obzira kakve su ja ću pohvaliti odluke sudija koje su doneli u vezi sa situacijama koje su se desile u blizini mene.

4. Zamolite ih da gledaju određenim delovima igre

Ponekad sve što je potrebno da dobijete nekoliko povoljnih sudijskih odluka je da ih uputite na šta da obrate pažnju.

Mnogo puta sam rekao sudiji: – Molim vas obratite pažnju na... Posle toga u većini slučajeva sudije su donosile dobre odluke za stvari koje sam ih zamolio da gledaju.

Evo nekoliko primera: „Hej Majkl, možete li videti koliko broj 11 boravi u reketu?“ „Hej Lari, možete li obratiti pažnju na broj 13? On drži mog igrača svaki put kada utičava“. Kad sudiju upozoriš na potencijalni prekršaj, on će uvek obratiti pažnju na to na terenu.

5. Naučite vaše igrače kako da reaguje

Kao što igrač ne pogađa svaki šut ili trener uvek ne učini pravi potez tako i sudije nemaju uvek potpuno ispravne odluke nego naprave i poneku grešku.

Ako pokušavate da sudije navedete da donose odluke u vašu korist, onda je poslednja stvar koja vam treba je da vaši igrači reaguju na svaku odluku sudija koja je loša. To dovodi do konfrontiranja sudije sa vašim timom.

Naučite igrače da se koncentrišu na igru a ne na odluke sudija. Sudije su vaš problem. Samo ga vi rešavate. Ako neko od igrača prekrši ovo pravilo, odmah ga izmenite. Ne dozvolite da igrači pričaju sa sudijama i da dovedu u nepovoljan položaj vaš tim.

6. Nemoj biti sarkastičan

Ista pravila važe i za vas kao i za igrače: Ne budi nepristojan trener. Trenerova nepristojnost daje loš primer igračima a sudije će vas mrzeti. Svaki trener, igrač i sudija znaju o čemu ja govorim... ovakav sarkastičan komentar, podrugljiv osmeh itd. Može sve ono što znate kao trener upropastiti jer sudije ne samo što vam neće pomoći nego će vas i kazniti tehničkom greškom. Većinom takvim stvarima ne samo da nećete pomoći svom timu da mu se dosuđuje više lopti nego ćete i neke izgubiti a takvo pnašanje jednostavno nije potrebno.

7. Morate se prilagoditi sudijama

Ovo je istina: nema istih sudija, svi su različiti. Kako i šta sude zavisi od toga koliko je naučio da sudi, ono što je naučio da traži da vidi, gde stoji, kakvi su mu kriterijumi za foul itd. Ovo se posebno odnosi na omladinske lige gde su sudije uglavnom mlade i još uvek uče. Takve probleme ne bi trebalo da imaš u vrhunskim ligama gde sudije poznaju pravila kao i vrhunsku tehniku suđenja. Moraš se prilagođavati. Ako sudije dosude nešto dva puta a ne slažete se sa tim i pod pretpostavkom da posle druge odluke ne znate zašto se to dešava, pokušajte da sudiji postavite pitanje: „Šta moj igrač mora da uradi drugačije?“ Tražite objašnjenje od sudije šta vaš igrač radi pogrešno u njegovim očima, tako da to možete tražiti od igrača da promeni i da se prilagodi. Ovo tako-

đe sudiji daje do znanja da se vi i vaši igrači pokušavate najbolje prilagoditi njihovim kriterijumima.

8. Uvek se rukujte posle utakmice

Kada se utakmica završi, uvek se rukujte sa sudijama bez obzira da li ste pobedili ili izgubili. Radite to iz nekoliko razloga:

– Pokažite se kao sportista. Ne zaboravite, uvek ste primer za svoje igrače. Kao trener ste uzor. – Neznaš kada će iste sudije da ti sude. Nemojte da sudija ulazi u sledeću utakmicu sa nekim otporom prema vama. Ostanite u dobrim odnosima sa sudijama da bi sledeći put imali bolji rejting kod njih.

9. Tehnička greška

Tehnička greška je velika izjava da ste nezadovoljni sudijama i njihovim odlukama. Iako to nije ono što ja radim, čuo sam od mnogo trenera kako govore o namerno dobijenim tehničkim greškama. Nakon što dodele tehničku grešku neke sudije promene malo kriterijum i nekoliko odluka donesu u korist tog trenera.

Uostalom protivnik dobija jedno slobodno bacanje i loptu sa strane. To i nije tako puno i stavi se u kontekst igre i

realizacije slobodnih bacanja i napada.

Ja upozoravam trenere da obrate pažnju na starost igrača koje treniraju pre upotrebe ove tehnike. Povicima na sudije vi dajete do znanja igračima da imaju pravo na prigovore i proteste kada stvari ne idu svojim tokom. Ja lično ne bih koristio ovu tehniku ako imam igrače mlađe od 18 godina. Ako trenirate starije igrače od ovog uzrasta, bolje da je utakmica veoma važna.

Zaključak

To je devet različitih strategija kojima možete manipulisati sudijama da vam dosude neke sumnjive lopte.

Svi mi, treneri, igrači, publika, moramo shvatiti da je suđenje veoma težak posao. Kada je igra u okviru pet poena svaka sudijska odluka ima veliki faktor na ishod utakmice. Svi treneri moraju da se naviknu na to kao i da shvate da će ponekad sudijske odluke biti pozitivne i na našoj strani a ponekad negativne i na strani protivnika. Iz tih razloga treneri moraju znati različite strategije koje mogu koristiti da odluka sudija bude pozitivna i na strani njegovog tima koliko god je to moguće. Ipak ne zaboravite da se sve utakmice snimaju, da su sudije uvek pod lupom i da ne sme da se stekne utisak da sudije donose odluku na bilo čiju štetu.

Privedio, **Marko Mrđen**, viši košarkaški trener

Moje viđenje – **Boško Đokić**

Ponovo radi bioskop

kad ovaj broj časopisa „Trener“ izađe na videlo, klupska „domaća“ takmičenja će početi, a reprezentativna letnja događanja – barem što se Srbije tiče – biće uveliko (pre)izanalizirana. Ukratko da iznesem i svoje gledište: ženska seniorska reprezentacija Marine Maljković i mlada muška (U-20) Vlade Đokića, kao vladari evropskog basketa – čista „desetka; muška seniorska selekcija Aleksandra Đorđevića ispunila je polazni zadatak (obezbeđene olimpijske kvalifikacije), četvrto mesto u jakoj konkurenciji zaslužuje ocenu „osam“; ostali – kadetski i juniorski sastavi – hrrmmm, zahtevaju opsežnu i sveobuhvatnu analizu u traženju pravog puta, jer su oni srž domaćeg basketa za narednih deset do petnaest godina. Tačnije, tu cvetaju neke biljke, ali je malo ruža, ili se ne vide od trave i korova...

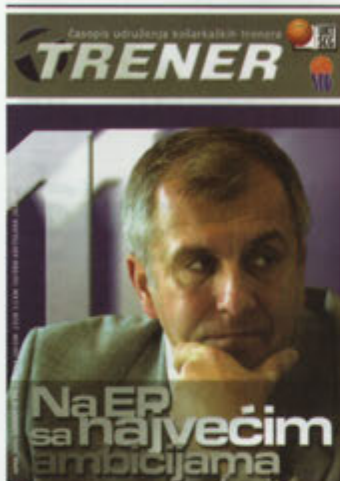
Osnovno, barem po rangi najjače takmičenje u kome učestvuju četiri srpska tima (Crvena zvezda, Partizan, Metalac i Mega Leks) je ABA liga, oko koje se digla prilična bura – ispostavilo se u čaši vode. Naime, ponovo smo lagano „izvarani“, jer ne vidim boljitak: moguće da je vlasnička struktura promenjena u korist klubova, tačno je da sada učestvuju isključivo timovi sa prostora nekadašnje Jugoslavije, ali gledam i nešto „staro“: skoro sva „sidaška“ prezimena iz 2001. godine i dalje su na okupu, liga nije smanjena na dvanaest timova (zbog ljubljanske Olimpije?), kvalitet neće biti podignut na nekadašnje visine (teško će to postići novajlije – nikšićka Sutjeska i slovenački Tajfun, da ne pominjemo muke Partizana i većine drugih sastava); ne slutim ni posećenost mečeva na nivou „gužve“ ili „karte više“ (to ne ide uz pad kvaliteta), samim tim ni zamašne finansije. Rečju – sva „domaća“ takmičenja, pa i srpsko i dalje neće ići ka „gore“, već ka „dole“, u podzemlje. Što se tiče „veće regularnosti“, ona je već prekršena kalendarom – teško da je regularno (i za divljenje) da se u deset dana (od 01. do 10. oktobra) odigra pet kola, to je prebrzo i za NBA karavan. Mada – to su podržali (digli rukice „za“) naši klubovi, znači da su saglasni, zašto bih ja sad podizao prašinu?

Dakle, osim valjevskog Metalca, koji je pronašao pravu meru svog učešća u Jadranskoj (moja „zamer-

ka“ su mlađe kategorije, jer je u prošlogodišnjem timu „jedini“ Valjevac bio trener Đokić), ostali imaju svojih problema. Crvena zvezda će kvalitetom teško nadoknaditi odsustvo Vilijsamsa, Dženkinsa, Blažiča, Kalinića i Marjanovića, ali će sa novim strancima (opravdam njihovo prisustvo u pristojnom broju samo kada se igra Evroliga) biti konkurentna, barem u prvom krugu takmičenja. Ali, opet se postavlja pitanje gde će se razigrati oni silni juniorski i mladi reprezentativci iz redova novog srpskog šampiona? Partizan je većinu zabrinuo (neke i obradovao?) „brzinom propadanja“ posle trinaestogodišnje vladavine. Na trenerskom obzorju pojavila su se nova, crno-bela imena – Božić, Kecman i Avdalović, za sada je sastav baaaš skroman (pa i ambicije?), moj predlog je – pojačati omladinsku i juniorsku školu, pre svega u pružanju seniorske šanse tim momcima, što se do sada nije tako često dešavalo... Konačno, Mega Leks je tako i zamišljen klub da odlaze najbolji iz pogona (Jokić, Miljenović...), ali sada ima i mladih igrača iz drugih država, što se ne uklapa u moj način razmišljanja, jer mi je pred očima pre preporod srpskog basketa nego novci...

Konačno, Košarkaška liga Srbije, koju niko pomenio nije od 01. aprila (možda neke institucije koje se zanimaju za „kladenje“), a koja će ponovo imati četrnaest učesnika – i dalje je u zapecku, što igračko-trenerski (dakle kvalitetom), što finansijski. Mora se „neko“ zainteresovati i za ovaj segment, da podsetim: KLS liga zamišljena je kao poligon za razigravanje najtalentovanijih domaćih juniora i omladinaca, da im prva seniorska stanica ne bude neki klub iz okoline (Rumunija, Bugarska, Mađarska...). Međutim, kakvo je stanje po klubovima, posebno van Beograda, jasno mi je zašto mladi beže. Posebno je pitanje, za koje niko ne haje (kao ni za babino zdravlje), zašto su odavno van Srbije desetorica ponajboljih – kadeta!? Ali, da ne lamentiram, ima i lepih stvari u basketu, ja potenciram probleme da bi se popravili, da bi (ne)odgovorni nešto preduzeli, a ne iz kritizerskih pobuda. Pred sezonu 2015/16. da poželim puno zdravlja, uspeha i naklonosti fortune svim akterima, posebno kolegama „po mucu“ – trenerima...

Trener br. 33

Čekajući EP i BCB – 2005

časopis na koji se podsećamo u ovom broju, izašao je u aprilu 2005. godine. Naslovna strana „pripala” je Željku Obradoviću, već tada našem legendarnom treneru, a tada, istovremeno, predsedniku Udruženja košarkaških trenera SCG i selektoru nacionalne selekcije. Povod za razgovor je upravo bili predstojeće Evropsko prvenstvo. Za ovu priliku podsetićemo na detalj iz razgovora vezan upravo za naš časopis.

– Upravo zato što je časopis kvalitetan, mislim da ga moramo podržati. Trebalo bi da se u kreiranje časopisa uključi mnogo veći broj

Permanentno usavršavanje 2005.
Savremeni zahtevi u selekciji košarkaša

pisa, br. 33 se može pohvaliti stručnom temom, našeg legendarnog Ranka Žeravice (Predavanje u okviru permanentnog usavršavanja u SC Šumice): Primenjene tehnike u modernoj košarci. (St. 20-26). Tema koja bi za sve one kojima je pri ruci ovaj broj i sada bila poučna i korisna. Svakako treba istaći da je predavanje za časopis priredio mladi trener Vuk Lemić.

Sa istog permanentnog usavršavanja doneli smo još jednu kvalitetnu stručnu temu koja je izazvala interesovanje, a to je tema, za nju više nego kompetentnog, Duška Vujoševića: Savremeni zahtevi u selekciji košarkaša.

Permanentno usavršavanje 2005.
Primenjene tehnike u modernoj košarci

Prigrama za BCB 2005.
Uz Pešića i Manjana na BCB 2005. i Rik Karlajsl

naše kolegice, kolege, srdačno vas pozdravim i želim da ovu našu akciju podrži i te zvezde naše dovere do tog najvišeg svetskog nivoa, do svetskog kvaliteta jer od toga i mi treba da počemo u

naših trenera. Mislim da je to i obaveza svakog od članova našeg udruženja, zaključio je predsednik Obradović. Mi bismo dodali da je ovaj apel i danas aktuelan. Razgovor sa Željkom Obradovićem videćete na st. 4-5.

Svakako jedan od najzanimljivijih i najkvalitetnijih priloga je tekst Aleksandra Džikića, o utiscima sa studentskog putovanja u SAD, posvećen posebno sistemu rada na jednom od najprestižnijih univerziteta Severna Karolina (St. 6-9).

Listajući ovaj broj, sa zadovoljstvom otkrivamo da smo već u aprilu najavili BCB-2005, sa kompletnim programom i učesnicima, među kojima su prve zvezde bili: Svetislav Pešić, Ruben Manjano i Rik Karlajsl.

Listu predavača upotpunili su prof. dr Vladan Devedžić i Sead Krdžalić. (St. 16-17). U okviru tog teksta već smo najavili da će efekti BCB-2005 omogućiti, da odmah pošaljemo još dva trenera na stručno usavršavanje u SAD. Rečeno – učinjeno, ali o tome dokumentovano u nekom od sledećih brojeva.

Kako je stručno usavršavanje osnovni cilj postojanja i funkcionisanja našeg udruženja, pa tako i ovog časo-

(St. 36-39). Moramo istaći da je tema dodatno „izbrušena” u pripremi za časopis koju je uradio viši košarkaški trener Marko Mrđen, uz iscrpne konsultacije sa autorom i predavačem.

Nastavili smo sa praksom predavljanja evropskih udruženja trenera. U ovom broju smo predstavili Udruženje trenera SR Nemačke. Saznali smo da je stečena licenca (A, B, C i D) doživotna, s tim da naši treneri sa Crvenom licencom u startu nisu mogli dobiti A licencu, već moraju proći dodatne seminare.

Među našim trenerima koji su članovi u njihovom udruženja su: Svetislav Pešić, Veselin Matić, Oliver Kostić i brojni drugi. U to vreme, sada istaknuti trener Saša Obradović, još uvek je bio aktivan igrač. Svi treneri koji su učlanjeni u Savez trenera SR Nemačke plaćaju članarinu od oko 150 EUR godišnje, dok je u podsavezima ta članarina manja. (St. 48).

Svakako vam preporučujemo da se „vratite” u 2005. i pogledate ovaj broj „Trenera”. Naći ćete još mnogo zanimljivosti, kojih ćete se sa zadovoljstvom podsetiti.

M. P. P.

Momir Tasić, trener juniorki KK Dinamo – Kursk

Radom do prvaka Rusije

U Srbiji je nagovestio da poseduje istančan talenat kada je rad sa košarkašicama u pitanju; trenersko znanje sticao je u srpskim renomiranim klubovima poput niškog Studenta i KK „Radivoj Korać“, da bi granice mogućeg pomerio u Rusiji – evropskoj zemlji u kojoj je ženska košarka podjednako cenjena kao i muška, kako klupska tako i reprezentativna. U razgovoru za časopis „Trenner“ Momir Tasić opisao je razvojni put, košarkaške principe na kojima insistira i koji su prepoznati u najmnogoljudnijoj zemlji Starog kontinenta.

● **Za početak, opišite nam kako je došlo do vašeg odlaska u Rusiju?**

– Nakon nekoliko sezona kao trener u Prvoj ligi Srbije, radeći u Studentu iz Niša, ŽKK „Kraljevo“ iz Kraljeva i „Radivoj Korać“ iz Beograda dobijam poziv da radim u prestižnoj košarkaškoj akademiji „Aleksandar Gomeljski“. Sin velikog trenera Aleksandra Gomeljskog, Saša Gomeljski, na predlog mlađeg brata Vitalika, pozvao me je na 7-dnevni kamp a ostao sam eto tri sezone! U toj školi proveo sam tri godine i svake godine smo bili prvaci Rusije u svojoj kategoriji (devojke rođene 1997. godine). U poslednjoj sezoni u „Gomeljskom“ trenirao sam i devojke rođene 1998. godine i sa njima osvojio Spartakijadu, svojevrsnu Olimpijadu mladih Rusije. Ogromne zasluge za uspehe imaju svakako direktor Aleksandar Aleksandrevič Gomeljski i kondicioni trener Nikola Perišić. Posle trogodišnjeg rada iz dve selekcije sa kojima smo radili 11 igračica igra u reprezentacijama do 16 i 18 godina.

● **U poslednje dve sezone promenili ste sredinu, koliko ste zadovoljni učinjenim u Dinamu iz Kurska?**

– Ja već drugu sezonu radim u jednom od najboljih kluba Evrope, bronzanica sa poslednjeg Final Four-a, ŽKK „DINAMO“ iz Kurska! Direktorica Viktorija Sgonikova odlučila je da posveti mnogo više pažnje mladim kategorijama i pozvala me je da zajedno preduzmemo nešto po tom pitanju. Njihovi rezultati na poslednjim juniorskim prvenstvima bili su poražavajući 11. i 12. mesto i prosto bile su potrebne radikalne mere. Promenili smo način selektiranja, na prvom mestu postavili atletizam, a zatim veoma važan segmenat pri odabiru – karakter igrača. Za godinu dana rada, uz jedan studiozan rad, sa mnogo časova treninga i uz učestvovanja u čak tri takmičenja, uspeli smo da prvo sačuvamo zdravlje mladih igrača a zatim i uspemo u onom što smo namerili – postali smo šampioni juniorskog prvenstva i opet napravili nekoliko reprezentativki! Naravno, Nikola Perišić je bio deo sistema i prosto je bilo nezamislivo organizovati trening-proces bez našeg trenera za fizičku pripremu.

● **Sa vama u klubu je i Nikola Perišić, kondicioni trener, da li kao strani treneri u Rusiji imate svu slobodu u radu?**

– Moji zahtevi u svakom klubu su uvek veliki i obim rada nije vezan samo za trenere i igračiće već i za sve u klubu počev od medicinskog osoblja do samog rukovodstva. Takav način razmišljanja se dopao našim poslodavcima i mi zaista imamo apsolutnu slobodu u radu.

● **U pitanju su devojke od kojih pojedine imaju i osamnaest godina. To je poslednji filter pred seniorsku košarku. Koliko je teško da ujedno pravite vrhunske rezultate, ali i stvarate igračiće za seniorsku košarku?**

– Vidite u Rusiji je malo drugačije. Iznad juniorske selekcije postoji mladi ili razvojni tim koji igra svoju Ligu i gde učestvuju devojke do 22 godine. Rusi su tako rešili problem poslednje selekcije igrača do prvih timova jer u ruskoj Premijer ligi nema tima koji nema po nekoliko strankinja. Uz to čak 9 ili 10 ekipa igra u Evropi i mladim igračicama je zaista teško da uđu odmah u prvi tim iz juniorskog. Na primer, iz mog juniorskog tima za mladi tim već igra 8 igračica a jedna je već i priključena prvom timu! Priznaćete, sa 17 godina biti u prvom timu treće najbolje ekipe u Evropi nije mali uspeh.

● **Kakvi su vam planovi za budućnost, utisak je da ste u juniorskoj košarci u Rusiji dostigli vrhunac? Da li ste dobili ponudu od nekog seniorskog kluba?**

– Radio sam jedan kratak period u Premijer ligi kao trener „Spartak“ Noginska, ali jednostavno taj klub nije mogao da isprati moje želje i ambicije i vrlo brzo smo se rastali. Naravno da ima predloga, ali budimo realni, jako je teško u Premijer ligi Rusije dobiti posao glavnog trenera. Moj karakter i moje znanje jednostavno mi ne dozvoljavaju da prihvatim ulogu pomoćnog trenera. Kad dođe vreme za taj korak i kada predlog bude sa izazovom biću spreman, budite sigurni – zaključio je Tasić.

N. M.

Oliver Kostić, trener juniorskog i drugog tima Bajerna iz Minhena

Šampion – trener godine

Oliver Lola Kostić (42) košarkašku karijeru počeo je u KK Piro, najpre kao igrač, potom i kao trener, da bi mu posle seljavanja po brojnim evropskim destinacijama, samo godina dana rada sa drugom i juniorskom ekipom FC Bajern bilo je dovoljno da ostvari do sada nezabeležen rezultat u klupskoj istoriji minhenškog velikana. Normalno, računajući mlade selekcije, pošto je Kostićev mnogo trofejniji zemljak Svetislav Pešić sa prvim timom doneo u 2014. titulu šampiona Bavarcima posle 59 godina. A, Kostić je već u prvoj sezoni osvojio državno prvenstvo u juniorskoj konkurenciji i od svojih nemačkih kolega dobio priznanje za trenera godine! Iza ovih fantastičnih uspeha stoji ogroman rad mladog, ali već iskusnog košarkaškog stručnjaka, koji je znanje sticao u nekoliko klubova u više država.

– Moje ambicije su uvek najveće i sebi uvek postavljam najviše ciljeve. U FC Bajern je iza mene vrlo uspešna sezona, ali posao još nije završen, jer sam u ovu sredinu stigao prošle godine sa motivacijom i izazovom da uredimo omladinski pogon na najbolji mogući način. U klubu nisu bila neka ekstra očekivanja kada su rezultati u pitanju i zato je osvajanje titule šampiona Nemačke u juniorskoj konkurenciji do 19 godina značajan uspeh i već ga u klupskim analizama tretiraju kao istorijski – priča Kostić.

Sa ekipom juniora Oliver je prošao težak period privikavanja na igrače, ali i njihovog prihvatanja njegovog stila i načina rada. Posle toga, sledio je naredni korak: da njegovi učenici shvate koliko je važan tim i njihova pojedinačna uloga.

– Igračima sam objašnjavao koliko je važno da se bore za ekipu, jer na kraju samo tim pobeđuje. Kao ekipa sazrevali smo tokom sezone i shvatili koliko je važno da se svi podredimo kolektivu, a posle toga sledi nagrada. To se dogodilo u pravom trenutku i mi smo u završnicu prvenstva ušli praveći najveći iskorak. Dostigli smo kvali-

tet koji nas je doveo do trijumfa i osvajanja titule – objašnjava Kostić.

Oliver ističe da i pored izvanredne prve godine u košarkaškoj sekciji FC Bajern, posao nije okončan. Jer, njegov cilj je da završi započeti posao koji bi trebalo da traje najmanje godinu-dve da bi se stvorili ambijent i atmosfera za dalji razvoj ove generacije. Šampionski tron je značajan rezultatski uspeh, ali on ima i drugu dimenziju.

– Posle titule prvaka Nemačke perspektiva ovih momaka još je izvesnija, jer sa „etiketom“ šampiona imaju dodatnu motivaciju da se što brže približe prvoj ekipi Bajerna. Deo njih je pokazao da su izuzetno daroviti. Međutim, upravo jedan deo tih izabranih nije bio siguran da li je košarka njihov pravi izbor. Važno je da su talentovani igrači shvatili da imaju kvalitet, kakav je put do šampiona i kako treba da se ponašaju u budućnosti. Kao trener Oliver Kostić postavlja sebi jasne ciljeve. Njegov intenzitet rada je isti, a rezultati dolaze na kraju. Tre-

nerski posao učio je od naših istaknutih stručnjaka, koji su stvorili jugoslovensku trenersku školu koju karakterišu stalna potvrda rezultata, uporna borba teškoćama i izazovima i stalno napredovanje. To i danas važi u evropskoj klupskoj i reprezentativnoj košarci, gde naši treneri imaju značajno mesto, a u Nemačkoj ih predvode Svetislav Pešić i Saša Obradović.

– Trenerski posao sam počeo u Srbiji, ali prvi profesionalni angažman imao sam 2003.

u Nemačkoj. I, evo posle više od decenije ponovo sam u Nemačkoj, koja u ovom trenutku važi za jednu od najperspektivnijih zemalja i liga u košarkaškom svetu. Moje iskustvo od pre desetak godina i ovo danas govori o ekspanziji „kraljice igara“ u Nemačkoj, većem kvalitetu i broju domaćih košarkaša. Interes nemačke javnosti za košarku je sve veći, što će brzo dovesti do toga da Bundesliga postane jedna od najjačih u Evropi. Ovde se stvaraju dobri uslovi za rad, u prvom redu to su stabilnost i sigurnost, strpljenje i proces napredovanja, što će sigurno dovesti do rezultata – ocenjuje Kostić.

D. N.

Trener već 18 godina

Oliver Kostić je profesionalni trenerski posao počeo pre 18 godina u rodnom Pirotu odmah po završetku

igračke karijere. Ubrzo je nastavio u nemačkom prvoligašu Vajnsenfeldu, kasnije i u Braunšvajgu. Posle toga su se redali angažmani u rimskoj Lotomatici, Dinamu Moskva, Crvenoj zvezdi, Žalgirisu, sofijskom Lukoilu i sada u FC Bajern.

Priredio: **Čedomir Maričić**, viši trener košarke

Zatišje pred buru

Leto je obično period u kojem vlada zatišje, ali zatišje pred buru. U Evropi su trenutno aktuelan eho sa Evropskog prvenstva. NBA ekipe i igrači su još daleko od nekog pripremnog perioda, dok se ekipe u košarkaškoj Srbiji bore sa mnogo većim, ali već standardnim

problemima...kako i da li početi sezonu koja je pred nama, u kakvim sastavima, sa kakvim budžetima? Možda je ovo pravi trenutak da se „pretresu“ ofanzivni i defanzivni setovi, usavrše stare, uspešne i izbace neuspešne postavke, a sve u odnosu na strukturu tima koji imate, ili koji ćete imati.

U skladu sa tim, evo nekoliko zanimljivih predloga, pa izaberite ono što vam odgovara.

Tekst je preuzet sa sajta www.fastmodelsports.com

k

renućemo sa reprezentacijom Senegala, koja je na prethodnim takmičenjima na kojima je učestvovala pružila solidne partije. Igrač broj 3 postavlja donju blokadu za saigrača broj 5. Igrač broj 1 dodaje loptu igraču broj 5 i oslobađa prostor (Dijagram 1).

Igrač broj 3 posle blokade pravi okret i vraća se na uručenje lopte od strane saigrača broj 5 (Dijagram 2). Čim igrač broj 3 primi loptu, igrač broj 4 u sprintu odlazi da mu postavi blokadu. Odmah posle blokade igrač broj 4 se otvara ka košu, a igrač broj 1 se pomera ka uglu terena. Igrač broj 5 se pomera ka poziciji niskog posta. Igrač broj 3 ima opciju dodavanja saigraču 4 koji se otvorio ka košu ili saigraču broj 1 za eventualni šut iz ugla terena (Dijagram 3).

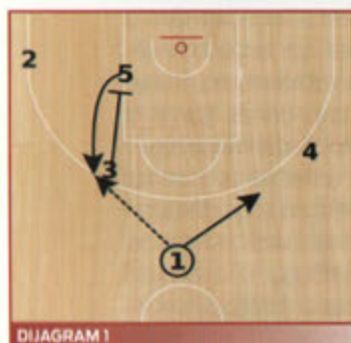
Sledeća opcija je iz rasporeda 1-4, kada igrač broj 1 doda loptu saigraču broj 2 na krilnu poziciju i odlazi ka njemu da primi povratni pas od njega. Igrači broj 3 i 4 se pomeraju ka čenoj liniji (Dijagram 4). Zatim, igrač broj 5 postavlja blokadu na suprotnoj strani od lopte za saigrača broj 2 (koji pretrčava na neopterećenu stranu), a istovremeno igrač broj 4 postavlja blokadu u reketu za saigrača broj 3. Igrač broj 1 ima opciju da doda loptu saigračima 2 ili 3 za eventualni otvoren šut (Dijagram 5).

Treća opcija je varijanta napada sa uzastopnim blokadama (iz rasporeda 1-4) koju je reprezentacija Senegala koristila na Svetском prvenstvu 2014. godine.

Igrač broj 1 dodaje loptu saigraču broj 3 koji se damarkirao na levu krilnu poziciju (Dijagram 6).

Zatim, igrači broj 1 i 4 postavljaju uzastopne blokade za saigrača broj 2 na krilnoj poziciji, koji odlazi na vrh reketa gde prim loptu od saigrača broj 3 za eventualan otvoren šut (Dijagram 7).

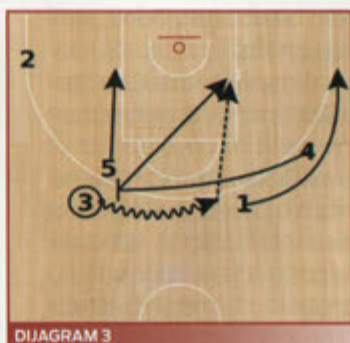
Ukoliko šut nije moguć, igrač broj 2 dodaje loptu saigraču broj 1 (koji se posle postavljene blokade otvorio na krilnu poziciju), a igrač broj 3 utrčava u reket, koristeći blokadu koju mu je postavio saigrač broj 5. Igrač broj 4 oslobađa stranu i odlazi na poziciju niskog posta na neopterećenoj strani (Dijagram 8).

DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

DIJAGRAM 9

DIJAGRAM 10

DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

Zatim, igrači 2 i 5 postavljaju uzastopne blokade za saigrača broj 4, koji izlazi na vrh reketa gde prima loptu od saigrača broj 1. Igrač broj 3, posle iskorištene blokade nastavlja kretanju i odlazi na poziciju niskog posta (Dijagram 9).

Ukoliko igrač broj 4 nema nikakvo drugo rešenje, dodaje loptu igraču broj 2, koji se posle postavljene blokade otvorio na krilnu poziciju. Igrač broj 3 postavlja blokadu za saigrača broj 1, koji utrčava u reket, dok igrač broj 5 oslobađa stranu i odlazi na poziciju niskog posta na neopterećenoj strani (Dijagram 10).

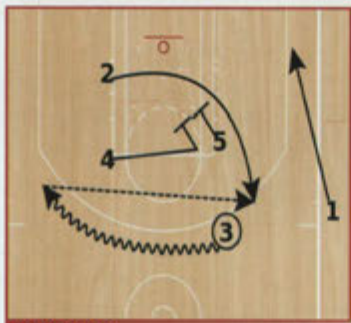
Igrači broj 3 i 4 zatim postavljaju uzastopne blokade za saigrača broj 5, koji izlazi na vrh reketa, gde prima loptu od saigrača broj 2, za eventualni otvoren šut sa poludistance (ukoliko je sposoban za to) (Dijagram 11).

Sada ćemo prikazati nekoliko varijanti napada iz auta sa bočne strane, a koje su koristile neke NBA ekipe u ovogodišnjoj Letnjoj ligi.

U prvoj opciji igrač broj 1 uvodi loptu iza auta sa bočne strane i dodaje loptu saigraču broj 3 posle blokade od strane saigrača 5 (Dijagram 12).

Po prijemu lopte igrač broj 3 dribla u levu stranu. Igrač broj 2 koristi duplu blokadu od saigrača 4 i 5 i prima loptu od saigrača broj 3. Igrač broj 1 se pomera u ugao terena (Dijagram 13).

Ukoliko igrač broj 2 po prijemu lopte nije u mogućnosti da šutira na koš, prima blokadu od saigrača broj 4, koji se posle iskorištene blokade otvara ka košu za

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

eventualni pas od saigrača broj 2. Igrač broj 3 se pomera ka uglu terena (Dijagram 14).

Ukoliko to nije moguće, igrač broj 5 postavlja blokadu za saigrača broj 1 koji prima loptu od saigrača broj 2 za eventualni otvoren šut sa distance (Dijagram 15).

U drugoj opciji igrač broj 2 koristi blokadu od saigrača broj 4 i prima loptu iz auta od saigrača broj 1. Igrač broj 3 se pomera u ugao terena na strani lopte (Dijagram 16).

Igrač broj 2 dodaje loptu igraču broj 4, a zatim koristi blokadu koju mu postavlja igrač broj 5 i odlazi na suprotnu stranu sa ciljem da primi brz povratni pas od igrača broj 4 za eventualni otvoren šut sa distance (Dijagram 17).

Treća opcija je opcija „iznenađenja“ kada igrač broj 3 izvodi loptu iz auta. Kada sudija uruči igraču loptu, igrač broj 1 utrčava oko igrača 4 i 5 na neopterećenu stranu i u tom trenutku, kada je pažnja usmerena na njega, igrač broj 3 dodaje loptu igraču broj 2, koji se nalazi blizu koša i pravi prodor! Mislite da je ovo teško izvodljivo? Slažem se, ali vredi pokušati. Iznenađenja su moguća (Dijagram 18).

Ukoliko to nije prošlo, igrač broj 1 koristi duplu blokadu od strane saigrača broj 4 i 5. Mogućnosti su sle-

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 17

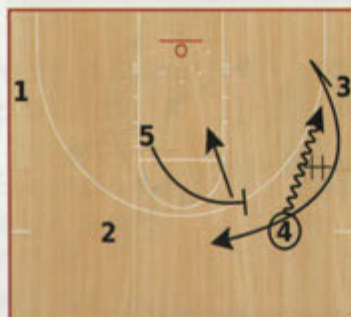
DIJAGRAM 18

DIJAGRAM 19

DIJAGRAM 20

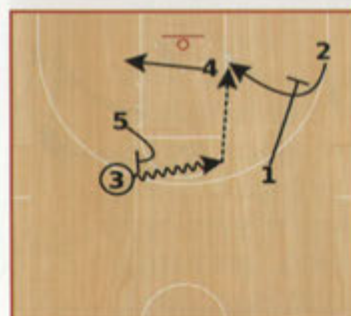
DIJAGRAM 21

DIJAGRAM 22

DIJAGRAM 23

DIJAGRAM 24

DIJAGRAM 25

deće: igrač broj 2 može da uruči loptu igraču broj 3 prilikom protrčavanja uz čeonu liniju, može da doda loptu igraču broj 1, koji je iskoristio duplu blokadu od strane saigrača broj 4 i 5 za šut sa distance, a može da doda loptu igraču broj 4 koji se posle blokade otvorio ka košu (Dijagram 19).

Sada ćemo prikazati jednu opciju koju je ekipa Oklahoma City Thunder-a koristila u Letnjoj ligi ove godine.

Igrač broj 1 udriplava u levu stranu i ide na uručenje lopte saigraču broj 2. Igrač broj 5 „prati“ akciju i ide u blokadu igraču sa loptom (u ovom slučaju broj 2). Igrač broj 2 može:

da posle iskorišćene blokade napravi skok šut sa poludistance

da doda saigraču broj 5 koji se otvorio ka košu ili

da doda loptu saigraču broj 4 za nastavak akcije (Dijagram 20).

Ukoliko je igrač broj 4 primio loptu, ide na uručenje iz driblinga igraču broj 3, a igrač broj 5 „prati“ akciju i ide u blokadu igraču sa loptom (Dijagram 21). Varijante su iste kao na drugoj strani.

Na kraju još jedna opcija. Igrač broj 1 udriplava na krilnu poziciju, a zatim se vraća unazad koristeći uzastopne blokade od strane saigrača broj 4 i 5. Igrač broj 4 se posle blokade otvara ka košu (Dijagram 22).

Igrač broj 5 nastavlja kretnju i postavlja blokadu za igrača broj, koji prima loptu od igrača broj 1 za eventualni otvoren šut (Dijagram 23).

Ukoliko šut nije moguć, igrač broj 5 pravi okret i postavlja blokadu na igraču s loptom, broj 3. Igrač broj 4 oslobađa stranu. Istovremeno, igrač broj 1 postavlja donju blokadu za igrača broj 2 u uglu terena. Igrač broj 2 koristi blokadu i utrčava u reket sa ciljem da primi loptu od saigrača broj 3 (Dijagram 24).

Ukoliko igrač broj 2 ne može da primu loptu, istrčava na krilnu poziciju, koristeći dijagonalnu blokadu koju mu je postavio igrač broj 5. Igrač broj 3 ima dve opcije: da doda igraču broj 2 koji izlazi iz blokade, za eventualni otvoren šut, ili da doda igraču broj 5 koji se posle blokade otvorio ka košu (Dijagram 25).

Nadamo se da smo vam donekle pomogli ukoliko ste imali neke dileme oko izbora taktike ili nekih napadačkih minijatura za nastupajuću sezonu. Nova sezona je pred vama...

Puno sreće i dobrih rezultata.

Mini basket udruženje Srbije Beograd i TIMS Fakultet za sport i turizam Novi Sad raspisuju

K O N K U R S

za upis kandidata na Program za stručno osposobljavanje III nivoa u sportu, za zvanje

SPORTSKI OPERATIVNI TRENER KOŠARKE

za školsku 2015 - 2016 godinu.

Program stručnog osposobljavanja je u obimu od 240 časova i čine ga predmeti iz opšte i specifične stručne oblasti.

Program opšte stručne oblasti organizuje i realizuje Fakultet za sport i turizam TIMS.- Kompletna predavanja kandidati mogu pohađati u različitim terminima i gradovima; Novi Sad, Zrenjanin i Beograd u zavisnosti od mesta njihovog boravka.

Nakon realizacije programa opšte stručne oblasti program uže stručne oblasti organizuje i realizuje Mini basket Udruženje Srbije Edukativni Centar po dogovoru sa studentima.

Prijavljivanje za učešće u programu osposobljavanja može se obaviti na fakultetu za sport i turizam TIMS, Radnička 30 / a, Novi Sad, ili Mini basket udruženje Srbije, Sazonova 83, Beograd, (Kuća košarke), kao i elektronskim putem preko;
www.tims.edu.rs

Uz popunjenu prijavu potrebno je priložiti fotokopiju lične karte i svedočanstvo o završenoj srednjoj školi.

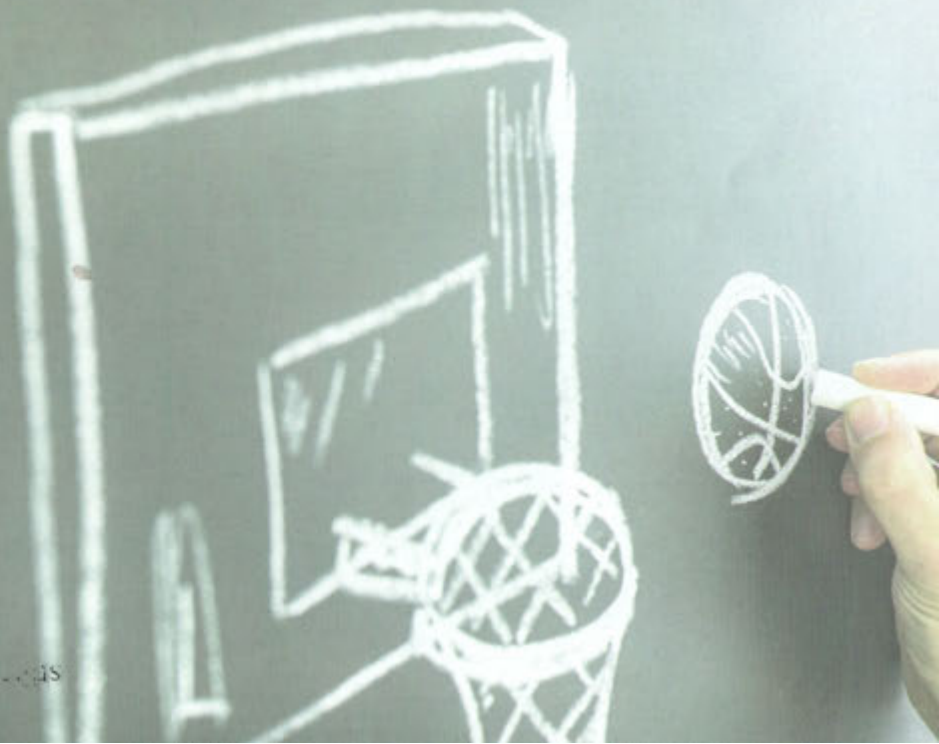
Cena školarine za opšti stručni deo iznosi 190 Eura (protiv vrednost u dinarima na dan uplate) uplaćuje se na žiro račun TIMSa .

Cena školarine za uži stručni deo iznosi 200 Eura (protiv vrednost u dinarima na dan uplate) uplaćuje se na žiro račun Mini basket udruženja.

Cena školarine sadrži: predavanja, ispite, elektronsku literaturu, dnevnik rada, odbranu završnog rada i izdavanje diplome.

Sve dodatne informacije o nastavnom planu i programu, načinu polaganja ispita i načinu plaćanja školarine mogu se dobiti za:

Opštu stručnu oblast
www.tims.edu.rs
slobodan.krmeta@tims.edu.rs
tel. 021 / 530 - 633
Užu stručnu oblast:
www.minibasketsrbija.com
minibasket@kss.rs
tel: 011 / 3400-819
064 / 828 - 2914
Sazonova 83,11000 Beograd

ISSN 1820-4058
9 771820 405009